

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
& ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

2010

**ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΟΔΗΓΙΩΝ
ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΕΚΡΙΖΩΣΗΣ ΤΗΣ ΦΥΜΑΤΙΩΣΗΣ
ΤΩΝ ΒΟΟΕΙΔΩΝ**

**ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΓΕΙΑΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ**

ΤΜΗΜΑ ΖΩΟΑΝΡΩΠΟΝΟΣΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή

Ενότητα 1^η

Παράρτημα I : Φυματίωση των βοοειδών – βιβλιογραφική ανασκόπηση.

Παράρτημα II: Στοιχεία των νομοθετικών πράξεων.

Ενότητα 2^η

Παράρτημα I : Τεχνική διενέργειας της δοκιμής του φυματινισμού και ερμηνεία των αποτελεσμάτων.

Παράρτημα II: Σχηματική παρουσίαση των χαρακτηρισμών των εκτροφών που προβλέπονται από το πρόγραμμα.

Ενότητα 3^η

Παράρτημα I : Κτηνιατρικό Εργαστήριο Αναφοράς.

Παράρτημα II : Εργαστηριακές μέθοδοι διάγνωσης και επιβεβαίωσης της νόσου.

Παράρτημα III : Οδηγίες συλλογής και αποστολής δειγμάτων.

Παράρτημα IIII: Γενικές αρχές απολύμανσης χώρων εκτροφής μολυσμένης και μολυσμένου στρώματος κόπρου.

Ενότητα 4^η

Παράρτημα I : Έγγραφα επίσημου ελέγχου -υποδείγματα εγγράφων - δελτίων

1. Έκθεση επίσημου ελέγχου εφαρμογής προγράμματος εκρίζωσης της φυματίωσης των βοοειδών (E1).
2. Δελτίο απλού ενδοδερμικού φυματινισμού.
3. Δελτίο συγκριτικού ενδοδερμικού φυματινισμού.
4. Σειρά ακολουθούμενων ενεργειών σε περίπτωση θετικού ή υπόπτου στη δοκιμή φυματινισμού ζώου - Απόφαση λήψης υγειονομικών μέτρων σε εκμετάλλευση ύποπτη μολυσμένη.
5. Δελτίο επιδημιολογικής διερεύνησης εκτροφής μολυσμένης από *Mycobacterium bovis* (Δ1).
6. Πρακτικό επιτροπής εμπειρογνομόνων για πρόταση καθολικής σφαγής των ζώων μολυσμένης εκτροφής βοοειδών.
7. Διαβιβαστικό έγγραφο πρότασης καθολική σφαγής λόγω φυματίωσης.
8. Βεβαίωση υγειονομικού καθεστώτος εκτροφής βοοειδών για παράδοση γάλακτος.
9. Πιστοποιητικό καθαρισμού - απολύμανσης μεταφορικού μέσου θετικών στη φυματίωση βοοειδών (Υπόδειγμα 1).
10. Αρμοδιότητες υπευθύνου για τα προγράμματα κτηνιάτρου.
11. Άρση των υγειονομικών μέτρων κατά Φυματίωσης σε εκτροφή Βοοειδών (σε συνέχεια προγενέστερης απόφασης λήψης μέτρων επί μολυσμένης από Φυματίωση Βοοειδών εκτροφής).
12. Πρακτικό ενημέρωσης κτηνοτρόφου.
13. Υπόδειγμα άδειας μετακίνησης προς και από θερινό βοσκότοπο βοοειδών.
14. Υπόδειγμα άδειας μετακίνησης για άμεση σφαγή βοοειδών λόγω φυματίωσης.

Ενότητα 5^η**Επιδημιολογικά δεδομένα και στατιστικά στοιχεία επίσημου ελέγχου της πορείας εφαρμογής του προγράμματος εκρίζωσης της φυματίωσης των βοοειδών**

1. **Μέρος 1:** Πρότυποι πίνακες (1,2,3) – επιδημιολογικά δελτία συλλογής στοιχείων **δίμηνης** εφαρμογής του προγράμματος εκρίζωσης.
2. **Μέρος 2:** Πρότυποι πίνακες (2.3, 2.4, 2.5) – επιδημιολογικά δελτία συλλογής στοιχείων **ετήσιας** εφαρμογής του προγράμματος εκρίζωσης.
3. **Μέρος 3:** Πρότυποι πίνακες (6.2.1, 7.1) – Δελτία συλλογής εργαστηριακών στοιχείων εφαρμογής του προγράμματος εκρίζωσης.
4. **Μέρος 4 :** Πρότυπος πίνακας (I) 6-μηνιαίας συλλογής οικονομικών στοιχείων που προκύπτουν από τις δαπάνες εφαρμογής του προγράμματος εκρίζωσης.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Το αρχείο των στατιστικών και επιδημιολογικών δεδομένων θα διατηρείται στις κτηνιατρικές υπηρεσίες των Νομών για χρονική ελάχιστη διάρκεια πέντε (5) ετών , προκειμένου να διασφαλίζεται ο διασταυρωτικός έλεγχος των στοιχείων και η τεκμηρίωση της αξιολόγησης του προγράμματος από τις Κεντρικές Κτηνιατρικές Υπηρεσίες της Ελλάδος και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στο εγχειρίδιο περιλαμβάνονται νομοθεσία, οδηγίες, και υποδείγματα διαφόρων εγγράφων που απαιτούνται για την τεκμηρίωση των ελέγχων και ενεργειών που εκτελούνται κατά την εφαρμογή του προγράμματος εκρίζωσης της φυματίωσης των βοοειδών.

Ελπίζουμε , ότι θα βρείτε τις βασικότερες πληροφορίες που χρειάζεστε.

*Δ/νση Υγείας των Ζώων
Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων*

Τηλ.: 210 212 5725

210 212 5726

210 212 5727

Fax: 210 212 8252614

e-mail: ka6u013@minagric.gr

Ka6u041@minagric.gr

Ιστότοπος: www.minagric.gr

ΕΝΟΤΗΤΑ 1^η

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΦΥΜΑΤΙΩΣΗ ΤΩΝ ΒΟΟΕΙΔΩΝ

Είναι το νόσημα που προκαλείται από το *Mycobacterium bovis* σε βοοειδή αλλά και σε ζώα άλλων ευαίσθητων ειδών και χαρακτηρίζεται από την ανάπτυξη φυματίων σε πολλά όργανα του σώματος του μολυσμένου ζώου.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΣ

Η φυματίωση στα βοοειδή προκαλείται συνήθως από το *M. bovis* βακτήριο του είδους *Mycobacteria*. Τα βακτήρια αυτού του είδους περιέχουν στο κυτταρικό τοίχωμα μυκολικό οξύ, το οποίο συμμετέχει σε σχηματισμό μακρών αλύσεων με λιπαρά οξέα. Στους παραπάνω σχηματισμούς πιθανόν να οφείλεται η ανθεκτικότητα που έχουν τα μυκοβακτήρια στον αποχρωματισμό τους με οξέα ή σε συνδυασμό οξέων με αλκοόλη. Η ιδιότητά τους αυτή τα χαρακτηρίζει ως οξεάντοχα. Τα οξεάντοχα βακτήρια μετά από χρώση Ziehl-Neelsen εμφανίζονται ως κόκκινοι μικροσκοπικοί βάκιλοι.

Το *M. bovis* είναι παθογόνο για τον άνθρωπο και απομονώνεται συχνά από ασθενείς με φυματίωση ειδικά σε αναπτυσσόμενες χώρες, όπου οι συνθήκες υγιεινής δεν είναι σε υψηλό επίπεδο.

Η θερμοκρασία επώασης του *M. bovis* είναι οι 35°C. Για να αναπτυχθεί το βακτήριο στο θρεπτικό υπόστρωμα, απαιτείται μεγάλη χρονική περίοδος επώασης, η οποία κυμαίνεται μεταξύ 3-6 εβδομάδων. Το *M. bovis* όταν αναπτύσσεται σε στερεό θρεπτικό υπόστρωμα, παράγει αποικίες μικρές (μικρότερες από 1mm) ημιδιαφανείς, λείες και πυραμιδοειδείς.

Το *M. bovis* είναι δυνατό να αναπτυχθεί και σε θρεπτικό υπόστρωμα κατάλληλο για *M. tuberculosis*. Το *M. bovis* όταν αναπτύσσεται στο υπόστρωμα αυτό, δίνει αποικίες αδρές που προσομοιάζουν με τις αντίστοιχες του *M. tuberculosis*.

Όταν γίνεται μικροσκοπική εξέταση επιχρισμάτων, τα οποία λαμβάνονται από καλλιέργεια του βακτηρίου σε υποστρώματα που περιέχουν αυγό, διαπιστώνονται νημάτια σαν σερπαντίνες. Όταν εφαρμόζονται βιοχημικές δοκιμές, το *M. bovis* δίνει αρνητική αντίδραση νιασίνης, όπως επίσης και αρνητική αντίδραση μείωσης των νιτρικών. Διαφοροποιείται από τα άλλα μυκοβακτήρια, διότι είναι ευαίσθητο στο thioephene-2-carboxylic acid hydrazine (TCH). Η ευαισθησία του *M. bovis* στα αντιφυματικά σκευάσματα είναι ίδια με αυτή του *M. tuberculosis*.

Ένα εξασθενημένο στέλεχος του *M. bovis*, το οποίο ονομάζεται Bacille Calmette - Guerin (BCG), χρησιμοποιείται ως εμβόλιο σε ανθρώπους προκειμένου να ανοσοποιηθούν κατά της φυματίωσης άτομα, τα οποία ανήκουν σε ευαίσθητες ομάδες του πληθυσμού. Πρόσφατα το ίδιο στέλεχος άρχισε να χρησιμοποιείται ως ενισχυτικό του ανοσοποιητικού συστήματος σε άτομα που πάσχουν από ανοσολογική ανεπάρκεια ή κακοήθη νοσήματα.

Μέχρι πρόσφατα η ταυτοποίηση των μυκοβακτηρίων βασιζόταν στα ειδικά καλλιεργητικά χαρακτηριστικά τους, σε βιοχημικές δοκιμές, όπως επίσης και στην ευαισθησία τους σε ειδικούς αντιμικροβιακούς παράγοντες. Με την εξέλιξη της μοριακής βιολογίας η ταυτοποίηση πλέον του *M. bovis* αλλά και των στελεχών του στηρίζεται σε

μεθόδους πολλαπλασιασμού και ανάλυσης του DNA, όπως επίσης και σε απόλυτα εξειδικευμένες ανοσολογικές τεχνικές (dot- blotting, spoliotyping).

ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΦΥΜΑΤΙΩΣΗΣ ΤΩΝ ΒΟΟΕΙΔΩΝ

Από τα είδη των ζώων που προσβάλλονται από *M. bovis*, τα βοοειδή, οι αιγες και οι χοίροι θεωρούνται ως τα πλέον ευαίσθητα είδη, ενώ τα πρόβατα και τα άλογα εμφανίζουν αυξημένη φυσική αντίσταση στο λοιμογόνο παράγοντα. Στα ευαίσθητα είδη ζώων η νόσος παρατηρείται σε όλες τις ηλικίες. Από το *M. bovis* είναι δυνατό να προσβληθεί και ο άνθρωπος.

Η φυματίωση, η οποία οφείλεται σε στελέχη του *M. bovis*, έχει αναφερθεί σε ελάφια, ζαρκάδια, βούβαλους, καμήλες, βίσωνες, πιθήκους και άλλα άγρια ζώα, όπως επίσης και πτηνά. Ορισμένα είδη αγρίων ζώων μπορεί να παίξουν σημαντικό ρόλο στην επιδημιολογία της νόσου, διότι αποτελούν σοβαρή πηγή μόλυνσης για τα βοοειδή, τα οποία βόσκουν σε λειμώνες και καταναλώνουν χλόη μολυσμένη από μυκοβακτήρια που απεκκρίνονται από τους μολυσμένους ασβούς.

Στις αναπτυσσόμενες χώρες η φυματίωση των βοοειδών δεν εμφανίζεται συχνά. Παρόλο αυτά υπάρχουν αναφορές για υψηλή νοσηρότητα σε ορισμένες εκτροφές. Η παρουσία της νόσου συνήθως διαπιστώνεται μετά από ανίχνευση των ειδικών μακροσκοπικών αλλοιώσεων στο σφάγιο κατά τον κρεοσκοπικό έλεγχο.

Η κύρια πηγή μόλυνσης των βοοειδών είναι τα μολυσμένα βοοειδή. Ο μολυσματικός παράγοντας απεκκρίνεται με τον εκπνεόμενο αέρα, με τα πτύελα και τα κόπρανα, όταν υπάρχουν εντερικές αλλοιώσεις σε περίπτωση εντερικής φυματίωσης ή όταν καταπίνονται πτύελα από τις πνευμονικές αλλοιώσεις. Επίσης το μυκοβακτήριο απεκκρίνεται με το γάλα, τα ούρα, τα εκκρίματα του κόλπου και της μήτρας, όπως επίσης και με τα εκκρίματα ανοικτών πληγών από μολυσμένους λεμφαδένες.

Τα ζώα που φέρουν αλλοιώσεις φυματίωσης, οι οποίες συνδέονται με τις αεροφόρους οδούς, το δέρμα ή τον βλεννογόνο του εντέρου, διασπείρουν τη μόλυνση. Βοοειδή που βρίσκονται στο αρχικό στάδιο της νόσου, χωρίς να φέρουν εμφανείς αλλοιώσεις, είναι δυνατό να απεκκρίνουν μυκοβακτήρια με τη βλέννα της τραχείας και της ρινός. Σε περιπτώσεις πειραματικής μόλυνσης η πρώτη απέκκριση του μυκοβακτηρίου παρατηρήθηκε περίπου 90 ημέρες μετά την αρχική μόλυνση.

Στις περισσότερες των περιπτώσεων η είσοδος του μολυσματικού παράγοντα στον οργανισμό γίνεται μετά από εισπνοή ή κατάποση. Η εισπνοή θεωρείται ως ο σημαντικότερος τρόπος μόλυνσης στα ενσταυλισμένα βοοειδή αλλά και στα βοοειδή που βόσκουν σε λειμώνες. Ο ενσταυλισμός προδιαθέτει στη διάδοση της νόσου. Όσο η πυκνότητα πληθυσμού στο στάβλο αυξάνεται, οι πιθανότητες μετάδοσης της νόσου αυξάνουν. Σε χώρες όπου τα βοοειδή βόσκουν στους λειμώνες, παρατηρείται χαμηλό ποσοστό μόλυνσης από φυματίωση, εντούτοις έχουν αναφερθεί περιπτώσεις εκτροφών με νοσηρότητα 60-70%.

Στα αγελαία βοοειδή ως κύριος τρόπος μόλυνσης θεωρείται η κατάποση του μολυσματικού παράγοντα, όταν η βοσκή, το πόσιμο νερό, οι ποτίστρες και οι ταϊστρες μολύνονται από κόπρανα ή άλλα εκκρίματα, στα οποία υπάρχει ο λοιμογόνος παράγοντας. Στα βοοειδή κρεοπαραγωγής η νόσος παρατηρείται συνήθως σε χαμηλότερα ποσοστά, λόγω των συνθηκών εκτροφής των παραπάνω ζώων. Σε ορισμένες όμως εκτροφές βοοειδών κρεοπαραγωγής έχουν καταγραφεί υψηλά ποσοστά νοσηρότητας,

όταν εισάγονται στην εκτροφή μολυσμένα ζώα και όλα τα ζώα πίνουν νερό από κοινές ποτίστρες, ειδικά σε περιόδους ξηρασίας.

Σε συνθήκες εκτροφής το στάσιμο νερό μπορεί να παραμείνει μολυσμένο μέχρι 18 ημέρες μετά τη χρήση του από μολυσμένο ζώο. Αντίθετα το τρεχούμενο νερό δεν αποτελεί σημαντική πηγή μόλυνσης για τα βοοειδή, τα οποία βόσκουν σε λειμώνες.

Από τα κόπρανα μολυσμένων βοοειδών και από το έδαφος, όπου αυτά εναποτίθενται, είναι δυνατό να απομονωθούν ζώντα μυκοβακτήρια για χρονικό διάστημα 6-8 εβδομάδων μετά την εναπόθεση των κοπράνων. Η επιβίωση του μυκοβακτηρίου στη χλόη μπορεί να είναι σύντομη έως και 1εβδομάδα, εφόσον ο καιρός είναι ξηρός και η χλόη ξερή. Η διάρκεια αυτή όμως μπορεί να είναι μεγαλύτερη, όταν ο καιρός είναι υγρός.

Ο χρόνος επιβίωσης του μυκοβακτηρίου στα αντικείμενα που χρησιμοποιούνται στους στάβλους, δεν είναι δυνατό να προσδιοριστεί επακριβώς, λόγω των διαφορετικών συνθηκών που επικρατούν σε κάθε εκτροφή.

Ο συνηθέστερος τρόπος διάδοσης της μόλυνσης στους μόσχους είναι η κατανάλωση μολυσμένου γάλακτος από τη μητέρα, ειδικά όταν αυτή πάσχει από φυματιώδη μαστίτιδα. Η μόλυνση είναι δυνατό να μεταδοθεί ενδομητρικά στο έμβρυο. Επίσης η μόλυνση του γεννητικού συστήματος του ζώου μπορεί να γίνει με τη χρήση μολυσμένου σπέρματος, με την επίβαση από μολυσμένο ταύρο ή με τη χρήση μολυσμένων καθετήρων μήτρας. Η μόλυνση του μαστού μπορεί να γίνει με μολυσμένους καθετήρες θηλών ή μολυσμένα θήλαστρα.

Ασυνήθιστες πηγές μόλυνσης για τα βοοειδή είναι οι μολυσμένες αίγες, γάτες, ακόμα και σταυλίτες, οι οποίοι πάσχουν από φυματίωση. Σε περιπτώσεις που η μόλυνση έγινε από γάτες ή ανθρώπους αυτή κατά κανόνα οφείλεται σε *M. tuberculosis* και όχι σε *M. bovis*.

Έχει διαπιστωθεί ότι τα βοοειδή της φυλής *Zebu* είναι ανθεκτικότερα στη φυματίωση σε σχέση με τα βοοειδή των Ευρωπαϊκών φυλών. Στα βοοειδή της φυλής *Zebu* οι αλλοιώσεις είναι ήπιες και όχι τόσο εκτεταμένες όσο στα βοοειδή των ευρωπαϊκών φυλών. Εντούτοις σε ενσταυλισμένα ζώα της φυλής αυτής έχει παρατηρηθεί νοσηρότητα μέχρι και 60% αλλά και σημαντική απώλεια σωματικού βάρους στα μολυσμένα ζώα.

Στους χοίρους η επέκταση της νόσου είναι μικρότερη σε σχέση με τα βοοειδή, πολλές φορές όμως η συχνότητα εμφάνισης της νόσου στους χοίρους αντικατοπτρίζει την κατάσταση που επικρατεί στα βοοειδή ειδικά σε περιοχές που οι χοίροι διατρέφονται με υποπροϊόντα επεξεργασίας γάλακτος ή έρχονται σε στενή επαφή με μολυσμένα βοοειδή σε χώρους βόσκησης. Οι αίγες θεωρείται ότι είναι ευαίσθητες και σε περιπτώσεις που αυτές έρχονται σε στενή επαφή με τα βοοειδή στην βοσκή το ποσοστό μόλυνσης των ποιμνίων των αιγών είναι δυνατό να ανέλθει μέχρι και 70%. Τα πρόβατα και τα άλογα θεωρούνται ανθεκτικά στην νόσο και σπάνια προσβάλλονται από φυματίωση των βοοειδών.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΝΟΣΟΥ

Η φυματίωση των βοοειδών έχει αναφερθεί σχεδόν σε όλα τα κράτη του κόσμου. Στις περισσότερες αναπτυσσόμενες χώρες η νόσος έχει τεθεί υπό έλεγχο και σε πολλές έχει εκριζωθεί. Σε αναπτυσσόμενες όμως χώρες η φυματίωση των βοοειδών εξακολουθεί να προκαλεί σημαντικές οικονομικές απώλειες στην βοοτροφία. Εκτός από τους θανάτους που προκαλούνται από τη νόσο, έχει υπολογιστεί ότι τα μολυσμένα ζώα έχουν μειωμένη παραγωγή κατά 15-20%. Επίσης σημαντικές απώλειες οφείλονται στην απόρριψη τμημάτων του σφαγίου εξαιτίας της μόλυνσης.

ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ

Η νόσος μπορεί να παρατηρηθεί σε πολλά είδη ζώων συμπεριλαμβανομένου και του ανθρώπου. Για τον λόγο αυτό, το νόσημα εκτός από την μεγάλη οικονομική σημασία που έχει για την βοοτροφία έχει και ιδιαίτερη σημασία για τη δημόσια υγεία. Σε περιπτώσεις όπου δεν λαμβάνονται μέτρα ελέγχου της νόσου και η υγιεινή των τροφίμων είναι σε πολύ χαμηλά επίπεδα, όπως σε αναπτυσσόμενες χώρες, η φυματίωση των βοοειδών μπορεί εύκολα να μεταδοθεί από τα ζώα στον άνθρωπο. Η μετάδοση γίνεται κυρίως με την κατανάλωση μολυσμένου γάλακτος αλλά μπορεί να γίνει και από στενή επαφή με μολυσμένα ζώα και εισπνοή μολυσμένων εκκρίσεων. Στις παραπάνω περιπτώσεις τα παιδιά διατρέχουν τον μεγαλύτερο κίνδυνο να μολυνθούν και να εκδηλώσουν το νόσημα. Η μετάδοση της φυματίωσης από τα βοοειδή στον άνθρωπο μπορεί να αποκλειστεί πλήρως με την παστερίωση του γάλακτος.

Στις αναπτυγμένες χώρες όπου η παστερίωση του γάλακτος εφαρμόζεται συστηματικά και παράλληλα εφαρμόζονται προγράμματα για τον έλεγχο της νόσου, η μετάδοσή της από τα ζώα στον άνθρωπο είναι εξαιρετικά σπάνια.

ΠΑΘΟΓΕΝΕΣΗ

Όταν το ζώο μολυνθεί δημιουργείται η πρωτογενής εστία στο σημείο εισόδου και στον αντίστοιχο λεμφαδένα. Στη συνέχεια η μόλυνση επεκτείνεται σε άλλα σημεία του σώματος.

Η αλλοίωση στο σημείο εισόδου παρατηρείται συχνά σε περιπτώσεις που η μόλυνση γίνεται με την εισπνοή. Σε περίπτωση μόλυνσης από το πεπτικό σύστημα σπάνια παρατηρείται αλλοίωση στο σημείο εισόδου, αν και έχουν αναφερθεί ελκώδεις αλλοιώσεις τόσο στις αμυγδαλές όσο και στο έντερο. Συνήθως οι μόνες αλλοιώσεις που παρατηρούνται είναι αυτές στα φαρυγγικά και μεσεντέρια λεμφογάγγλια. Ορατή πρωτογενής εστία παρατηρείται 8 ημέρες μετά την είσοδο του βακτηρίου και 2 εβδομάδες αργότερα η αλλοίωση έχει ασβεστοποιηθεί. Η νεκρωτική εστία περιβάλλεται από κοκκιώδη ιστό και λεμφοκύτταρα με αποτέλεσμα να σχηματίζεται το χαρακτηριστικό «φυμάτιο».

Τα βακτήρια από την πρωτογενή εστία διασπείρονται στο αντίστοιχο λεμφογάγγλιο με αποτέλεσμα να δημιουργείται και εκεί αντίστοιχη αλλοίωση.

Στα βοοειδή στο 90-95% των περιπτώσεων η πρωτογενής εστία εντοπίζεται στον πνεύμονα. Σε περιπτώσεις που χορηγείται σε μόσχους μολυσμένο γάλα η πρωτογενής εστία εντοπίζεται στα φαρυγγικά ή μεσεντέρια λεμφογάγγλια. Στις περιπτώσεις αυτές φυματιώδεις αλλοιώσεις μπορεί να παρατηρηθούν και στο ήπαρ λόγω διασποράς της μόλυνσης.

Η διασπορά της μόλυνσης μετά την αρχική εστία μπορεί να πάρει την μορφή οξείας γενικευμένης φυματίωσης με οζώδεις αλλοιώσεις σε διάφορα όργανα ή την μορφή χρόνιας φυματίωσης των οργάνων, η οποία προκαλείται από ενδογενή ή εξωγενή επαναμόλυνση των ιστών. Στην παραπάνω περίπτωση μπορεί να μην παρατηρηθούν αλλοιώσεις στα αντίστοιχα λεμφογάγγλια.

Τα κλινικά συμπτώματα που παρατηρούνται εξαρτώνται από την θέση των αλλοιώσεων. Δεδομένου ότι το νόσημα αναπτύσσεται προοδευτικά παρατηρείται σταθερά

τοξαιμία, η οποία έχει ως αποτέλεσμα την αδυναμία του ζώου και την σταδιακή απώλεια των δυνάμεων με κατάληξη τον θάνατο.

ΚΛΙΝΙΚΑ ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ

Αν και τα κλινικά συμπτώματα της νόσου εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από το όργανο που έχει προσβληθεί, εντούτοις εμφανίζονται ορισμένα γενικά συμπτώματα, τα οποία αφού εκτιμηθούν είναι δυνατό να θέσουν υποψία ύπαρξης της φυματίωσης.

Σε πολλά βοοειδή που πάσχουν από γενικευμένη φυματίωση αν και φαινομενικά είναι υγιή εντούτοις παρουσιάζεται έντονη απώλεια σωματικού βάρους χωρίς ουσιαστική αιτία. Παρατηρείται διαταραχή της όρεξης με ελαφρά διακύμανση της θερμοκρασίας του σώματος. Το τρίχωμα του ζώου είναι αδρό και θαμπό, τα ζώα είναι νωθρά αν και δείχνουν ενδιαφέρον για το περιβάλλον. Τα παραπάνω συμπτώματα γίνονται εντονότερα μετά τον τοκετό.

Σε περίπτωση που υπάρχει εντόπιση στον πνεύμονα παρατηρείται χρόνιος βήχας εξαιτίας της βρογχοπνευμονίας που αναπτύσσεται. Ο βήχας δεν είναι παροξυστικός, το ζώο βήχει συνήθως μία ή δύο φορές. Ο βήχας εκδηλώνεται με μεγαλύτερη συχνότητα μετά από άσκηση, τις πρωινές ώρες και κατά τις ψυχρές ημέρες. Εάν οι αλλοιώσεις στον πνεύμονα επεκταθούν και καταστραφεί μεγάλο μέρος του παρεγχύματος, παρατηρείται δύσπνοια και αύξηση της συχνότητας και του βάθους της αναπνοής. Στο στάδιο αυτό μπορεί να διαπιστωθούν παθολογικοί ήχοι κατά την ακρόαση του πνεύμονα.

Μπορεί να αναπτυχθεί φυματιώδης πλευρίτιδα, η οποία όμως είναι ασυμπτωματική. Λόγω διόγκωσης των λεμφαδένων στον θώρακα μπορεί να παρατηρηθεί απόφραξη των αεροφόρων οδών, δυσφαγία ή χρόνιος τυμπανισμός.

Η φυματίωση της μήτρας είναι σχετικά σπάνια στα βοοειδή, είναι δυνατό να παρατηρηθεί όμως με γενικευμένη φυματίωση. Στην περίπτωση αυτή παρατηρείται σαλπινγίτιδα, μητρίτιδα και αγωνιμότητα. Μπορεί το ζώο να συλλάβει και να προκληθεί στη συνέχεια αποβολή ή να γεννηθεί ασθενικός μόσχος, ο οποίος θα πεθάνει στη συνέχεια λόγω γενικευμένης φυματίωσης. Οι αλλοιώσεις στον πλακούντα είναι όμοιες με αυτές της βρουκέλλωσης. Εφόσον έχει μολυνθεί το γεννητικό σύστημα του ζώου παρατηρείται βλενοπονώδες έκκριμα, το οποίο περιέχει μεγάλο αριθμό μυκοβακτηρίων.

Σε πολλά ζώα μπορεί να αναπτυχθεί φυματιώδης μαστίτιδα, η οποία έχει ιδιαίτερη σημασία για τη δημόσια υγεία αλλά και στην επιδημιολογία της νόσου διότι διασπείρεται η νόσος από τη μητέρα στο νεογέννητο που προσλαμβάνει το γάλα. Στη φυματιώδη μαστίτιδα παρατηρείται διόγκωση των αντίστοιχων λεμφαδένων. Στις περισσότερες των περιπτώσεων δεν παρατηρούνται εμφανείς αλλοιώσεις στην σύσταση του γάλακτος. Σε περίπτωση που παρατηρείται διόγκωση των λεμφαδένων χωρίς εμφανείς βλάβες στον μαστό πρέπει πάντοτε να τίθεται υποψία φυματίωσης και να διενεργείται φυματινισμός.

Οι αλλοιώσεις της φυματίωσης στους χοίρους εντοπίζονται κυρίως στους λεμφαδένες του τραχήλου και δεν προκαλούνται εμφανή κλινικά συμπτώματα. Σε περίπτωση γενικευμένης φυματίωσης οι αλλοιώσεις παρατηρούνται κυρίως στις μήνιγγες και στις αρθρώσεις.

Αν και τα πρόβατα θεωρούνται ως ανθεκτικότερα των αιγών στη φυματίωση εντούτοις προσβάλλονται από τη νόσο. Στα είδη αυτά η φυματίωση εκδηλώνεται κυρίως ως βρογχοπνευμονία με έντονο βήχα. Στα τελικά στάδια παρατηρείται δύσπνοια. Στις αίγες η νόσος είναι δυνατό να εκδηλωθεί με την εντερική μορφή οπότε παρατηρούνται έλκη στο

έντερο και διόγκωση των μεσεντέριων λεμφαδένων. Τα προσβεβλημένα ζώα εκδηλώνουν διάρροια. Στα ερίφια η νόσος εξελίσσεται ταχύτερα και προκαλεί αρκετά υψηλή θνησιμότητα.

ΝΕΚΡΟΤΟΜΙΚΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Από την νεκροτομική εξέταση είναι δυνατό να διαπιστωθεί ο βαθμός διασποράς της νόσου. Σε περίπτωση που παρατηρηθούν ενεργές ή ανοικτές αλλοιώσεις, οι οποίες πυορροούν και συνοδεύονται από μικρές αλλοιώσεις σε πολλά όργανα του σώματος, σημαίνει ότι το ζώο είχε ενεργό φυματίωση και απέκκρινε στο περιβάλλον τον αιτιολογικό παράγοντα. Επίσης σε περιπτώσεις που θα διαπιστωθεί η ύπαρξη βρογχοπνευμονίας ή υπεραιμίας στην περιφέρεια των αλλοιώσεων, θεωρείται ότι το ζώο πάσχει από ενεργή φυματίωση. Ως ζώα που απεκκρίνουν τον αιτιολογικό παράγοντα στο περιβάλλον και συμβάλουν στη διασπορά της μόλυνσης θεωρούνται και τα ζώα, τα οποία πάσχουν από φυματιώδη μαστίτιδα ή φυματιώδη μητρίτιδα.

Αντίθετα δεν θεωρείται ότι προκαλείται μόλυνση του περιβάλλοντος από ζώα στα οποία διαπιστώνονται “κλειστές” αλλοιώσεις φυματίωσης, οι οποίες περιέχουν παχύρρευστο πύον και περιβάλλονται από παχιά ινώδη κάψα, όπως επίσης και από ζώα στα οποία διαπιστώνονται ασβεστοποιημένες αλλοιώσεις. Εντούτοις και αυτά τα ζώα πρέπει να απομακρύνονται από την εκτροφή διότι θεωρείται ότι μπορεί κάτω από ορισμένες συνθήκες να αρχίσουν να απεκκρίνουν τον αιτιολογικό παράγοντα της νόσου.

Κατά τη νεκροτομή διαπιστώνονται φυμάτια σε πολλούς λεμφαδένες κυρίως όμως στους θωρακικούς, όπως επίσης και σε άλλα όργανα.

Εικόνα 1

Εικόνα 2

Στις εικόνες 1 και 2 παρουσιάζονται φυματιώδεις αλλοιώσεις σε πνεύμονες βοοειδών, όπως αυτές εμφανίζονται σε τομή (εικόνα 1) και σε εξωτερική επιφάνεια (εικόνα 2).

Στους πνεύμονες μπορεί να διαπιστωθούν εστίες με πύον και βρογχοπνευμονίας (εικόνες 3 και 4).

Μικρά φυμάτια μπορεί να διαπιστωθούν στον υπεζωκότα (εικόνα 5) και στο περιτόναιο.

Εικόνα 3

Εικόνα 4

Εικόνα 5

ΚΛΙΝΙΚΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ

Ο προσδιορισμός των ζώων που έχουν έλθει σε επαφή με τον αιτιολογικό παράγοντα γίνεται με τη δομική του φυματινισμού. Επίσης η διάγνωση της νόσου μπορεί να στηριχθεί στην απομόνωση του αιτιολογικού παράγοντα από εκκρίματα ή πτύελα μετά από καλλιέργεια ή ενοφθαλμισμό σε ινδικά χοιρίδια. Πρέπει να τονιστεί ότι η κλινική εξέταση είναι απαραίτητη και εξαιρετικά σημαντική για τη διάγνωση περιπτώσεων που η ασθένεια είναι σε προχωρημένο στάδιο διότι τα μολυσμένα ζώα στο στάδιο αυτό δεν δίνουν θετική αντίδραση στον φυματινισμό.

Τα προγράμματα ελέγχου και εκρίζωσης της φυματίωσης παγκοσμίως στηρίζονται στη χρήση της φυματίνης σε διάφορες δοκιμές, οι οποίες έχουν αντίστοιχα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα. Οι δοκιμές οι οποίες είναι αναγνωρισμένες από τη νομοθεσία της Ε.Ε είναι οι ακόλουθες.

ΑΠΛΟΣ ΕΝΔΟΔΕΡΜΙΚΟΣ ΦΥΜΑΤΙΝΙΣΜΟΣ

Είναι η δοκιμή, η οποία χρησιμοποιείται ευρύτατα σε ολόκληρο τον κόσμο για τον έλεγχο και την εκρίζωση της φυματίωσης. Στηρίζεται στην ενδοδερμική έγχυση φυματίνης και ανάγνωση των αποτελεσμάτων 48-72 ώρες μετά την έγχυση. Η δοκιμή έχει την μεγαλύτερη ευαισθησία όταν αυτή ελέγχεται 48-72 ώρες μετά την αρχική έγχυση και την μεγαλύτερη ειδικότητα όταν ελέγχεται στις 96 ώρες.

Ο απλός ενδοδερμικός φυματινισμός δεν διαθέτει αρκετά υψηλή ειδικότητα και σε πολλές περιπτώσεις παρατηρούνται ζώα, τα οποία αντέδρασαν θετικά αλλά δεν διαπιστώνονται μακροσκοπικά αλλοιώσεις φυματίωσης κατά τη νεκροτομή. Με τον απλό ενδοδερμικό φυματινισμό δεν είναι δυνατό να διακριθεί η μόλυνση που προκαλείται από *M. avium* ή *M. tuberculosis* ή *M. paratuberculosis* (ακόμα και από εμβολιακό στέλεχος) ή ακόμα και από *Nocardia farcinicus*. Επίσης ένα από τα μειονεκτήματα του απλού ενδοδερμικού φυματινισμού είναι ότι δεν είναι δυνατό να ανιχνευτούν περιπτώσεις που παρουσιάζεται χαμηλή ευαισθησία, όπως στο αρχικό ή τελικό στάδιο της μόλυνσης, ή σε αγελάδες που έχουν πρόσφατα γεννήσει. Επίσης ψευδώς αρνητικά αποτελέσματα δίνονται σε περιπτώσεις που ο φυματινισμός επαναλαμβάνεται σε περίοδο που το ζώο είναι σε κατάσταση απευαισθητοποίησης. Προκειμένου να διερευνηθούν τέτοιες περιπτώσεις έχουν αναπτυχθεί και χρησιμοποιούνται ορολογικές δοκιμές.

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ ΕΝΔΟΔΕΡΜΙΚΟΣ ΦΥΜΑΤΙΝΙΣΜΟΣ

Ο συγκριτικός ενδοδερμικός φυματινισμός διενεργείται με ταυτόχρονη έγχυση στην μία πλευρά του τραχήλου φυματίνης βοείου τύπου και φυματίνης ορνίθιου τύπου και ανάγνωση των αποτελεσμάτων 72 ώρες μετά. Ο συγκριτικός ενδοδερμικός φυματινισμός χρησιμοποιείται προκειμένου να γίνει διαφοροποίηση της μόλυνσης από *M. bovis* ή *M. avium* ή *M. paratuberculosis*. Συνήθως η δοκιμή αυτή χρησιμοποιείται ως αρχική δοκιμή σε περιοχές όπου παρατηρείται υψηλό ποσοστό μόλυνσης των ζώων από *M. paratuberculosis*.

ΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΔΟΚΙΜΕΣ

Στο τελικό στάδιο εφαρμογής του προγράμματος εκρίζωσης της φυματίωσης των βοοειδών, όταν η συχνότητα εμφάνισης της νόσου είναι εξαιρετικά χαμηλή, το ποσοστό των ζώων που δίνουν θετική αντίδραση στον απλό ενδοδερμικό φυματινισμό χωρίς να είναι πραγματικά μολυσμένα (ψευδώς θετικά) αυξάνει. Για τον λόγο αυτό έγινε προσπάθεια να αναπτυχθούν ορολογικές δοκιμές με μεγαλύτερη ειδικότητα και ευαισθησία από τον ενδοδερμικό φυματινισμό. Αναπτύχθηκαν ορολογικές δοκιμές όπως η σύνδεση του συμπληρώματος, ανοσοφθορισμός, δοκιμή αιμοσυγγόλησης, ELISA κ.α. Οι δοκιμές αυτές όμως, δεν αποδείχθηκαν καλύτερες και δεν προσέφεραν τα αναμενόμενα στην εφαρμογή των προγραμμάτων εκρίζωσης της νόσου. Πρόσφατα αναπτύχθηκε και δοκιμάστηκε με απόλυτη επιτυχία η δοκιμή της ανίχνευσης της γ-ιντερφερόνης, η οποία διαθέτει μεγαλύτερη ευαισθησία και ειδικότητα, 82% και 98% αντίστοιχα από τον απλό ενδοδερμικό φυματινισμό. Η δοκιμή αυτή συμβάλλει σημαντικά στην εφαρμογή ενός προγράμματος εκρίζωσης, το οποίο βρίσκεται στο τελικό στάδιο, εάν εφαρμοστεί ως επιβεβαιωτική δοκιμή, για όσα ζώα δώσουν θετικό αποτέλεσμα στον ενδοδερμικό φυματινισμό και τα επιδημιολογικά δεδομένα δεν συνηγορούν στο να θεωρηθούν τα ζώα αυτά ως μολυσμένα.

ΚΛΙΝΙΚΗ ΔΙΑΓΝΩΣΗ

Εξαιτίας της χρόνιας μορφής της νόσου και της ποικιλομορφίας των κλινικών συμπτωμάτων η φυματίωση των βοοειδών διαγιγνώσκεται δύσκολα με την κλινική εξέταση. Σε περίπτωση που η νόσος υπάρχει στον πληθυσμό των βοοειδών μιας περιοχής πρέπει πάντοτε να διαφοροποιείται από τα άλλα νοσήματα των βοοειδών ακόμα και των προβάτων και αιγών, τα οποία εμφανίζουν παρόμοια κλινική εικόνα.

Στα βοοειδή παρόμοιες ασθένειες με τις οποίες πρέπει να γίνει διαφορική διάγνωση από την πνευμονία λόγω φυματίωσης είναι τα πνευμονικά αποστήματα λόγω εισροφητικής βρογχοπνευμονίας, η πλευρίτιδα και η περικαρδίτιδα μετά από τραυματισμό από ξένο σώμα, όπως επίσης και η χρόνια πλευροπνευμονία των βοοειδών.

Σε περιπτώσεις φυματιώδους μαστίτιδας παρατηρείται ίνωση στην βάση του μαστικού αδένου και όχι κοντά στην θηλή, όπως στις άλλες μορφές μαστίτιδας. Επίσης στην φυματιώδη μαστίτιδα αλλοιωμένο γάλα παρατηρείται προς το τέλος της άμελης και όχι στην αρχή, όπως στις μαστίτιδες από άλλη αιτιολογία.

Σε περίπτωση που διαπιστωθεί διόγκωση λεμφαδένων πρέπει να τίθεται υποψία φυματίωσης, η οποία στη συνέχεια να διαφοροποιείται από την μόλυνση από *Actinobacillus lignieresii*, στην τελευταία περίπτωση οι διογκωμένοι λεμφαδένες έχουν κοκκιώδη υφή. Η διαφοροποίηση γίνεται μετά από καλλιέργεια πύου το οποίο λαμβάνεται με παρακέντηση του λεμφαδένα και ενδοδερμικό φυματινισμό. Επίσης η φυματιώδης λεμφαδενίτιδα πρέπει να διαφοροποιηθεί από την λεμφομάτωση. Στην τελευταία οι λεμφαδένες είναι διογκωμένοι αλλά είναι περισσότερο μαλακοί και λείοι στην ψηλάφηση, επίσης η διόγκωση που παρατηρείται αφορά το σύνολο των λεμφαδένων του ζώου και είναι αμφοτερόπλευρη. -- πρέπει να εξετάζονται για την παρουσία *Corynebacterium*, *actinobacillus*, *coccidioidomyces* και *mucormyces*.

ΘΕΡΑΠΕΙΑ

Στην φυματίωση των βοοειδών δεν εφαρμόζεται καμία θεραπευτική αγωγή.

ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΗΣ ΝΟΣΟΥ

Σε πολλές χώρες έχει επιτευχθεί η εκρίζωση της νόσου μετά από εφαρμογή προγραμμάτων, τα οποία στηρίζονται στον έλεγχο των ζώων με ενδοδερμικό φυματινισμό και τη σφαγή αυτών που αντιδρούν θετικά. Ο έλεγχος της νόσου γίνεται σε επίπεδο εκτροφής, όπως επίσης και σε επίπεδο γεωγραφικής περιοχής.

ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΤΗΝ ΕΚΤΡΟΦΗ

Ο έλεγχος της νόσου στη εκτροφή στηρίζεται στον προσδιορισμό και απομάκρυνση των μολυσμένων ζώων από την εκτροφή, την αποφυγή επέκτασης της μόλυνσης, όπως επίσης την προστασία της εκτροφής από επαναμόλυνση. Οι παραπάνω ενέργειες έχουν την ίδια βαρύτητα για την επιτυχή εφαρμογή του προγράμματος εκρίζωσης και πλημμελής εφαρμογή μιας από αυτές έχει ως αποτέλεσμα την πλήρη αποτυχία του προγράμματος εκρίζωσης της νόσου.

Ο προσδιορισμός των μολυσμένων ζώων στηρίζεται στον ενδοδερμικό φυματινισμό. Η απομάκρυνση των μολυσμένων ζώων, όπως επίσης και η συχνότητα επανεξέτασης ρυθμίζονται από την ισχύουσα Κοινοτική και Εθνική Νομοθεσία.

Όσον αφορά την πρόληψη επέκτασης της νόσου στη εκτροφή τα μέτρα υγιεινής θα πρέπει να εφαρμόζονται σχολαστικά αμέσως μετά την απομάκρυνση των μολυσμένων ζώων από την εκτροφή. Ιδιαίτερη σημασία πρέπει να δίνεται στον καθαρισμό των ταϊστροών και ποτιστροών με ζεστό νερό και στη συνέχεια την απολύμανσή τους με διάλυμα 5% φαινόλης ή κρεσόλης.

Τα ζώα για τα οποία πιθανόν να γεννηθεί υποψία φυματίωσης πρέπει να απομονώνονται. Οι μόσχοι θα πρέπει να προσλαμβάνουν γάλα από υγιή ζώα ή παστεριωμένο εφόσον δεν διατρέφονται με γάλα σκόνη. Επιπρόσθετα, το προσωπικό της εκτροφής πρέπει να εξετάζεται για την ύπαρξη φυματίωσης.

Προκειμένου να προστατευθεί η εκτροφή από επαναμόλυνση, όλα τα ζώα που εισέρχονται στην εκτροφή πρέπει να ελέγχονται με ενδοδερμικό φυματινισμό και να αποφεύγεται η χορήγηση τροφής και νερού σε κοινές ποτίστρες και ταϊστρες με ζώα άλλων εκτροφών, τα οποία δεν έχουν ελεγχθεί σε σχέση με τη φυματίωση.

ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΕ ΠΕΡΙΟΧΗ

Ο έλεγχος της νόσου σε μία γεωγραφική ζώνη - περιοχή επιτυγχάνεται με την εφαρμογή του προγράμματος εκρίζωσης της νόσου στο σύνολο των εκτροφών της περιοχής. Η επιτυχής έκβαση του προγράμματος στηρίζεται στην εκπαίδευση και ενημέρωση των παραγωγών για την σημασία της νόσου, όπως επίσης και στη συνεργασία τους με τις αρμόδιες αρχές.

Προκειμένου να εφαρμοστεί με επιτυχία ένα πρόγραμμα εκρίζωσης της νόσου είναι απαραίτητο να υπάρχει πλήρης και ακριβής σήμανση των ζώων, όπως επίσης και απόλυτος έλεγχος των πάσης φύσεως μετακινήσεων των ζώων.

Εφόσον δεν υπάρχουν οι παραπάνω προϋποθέσεις τα εφαρμοζόμενα προγράμματα δεν είναι δυνατό να έχουν αποτελεσματικότητα στην επίτευξη των στόχων τους. Επίσης σημαντικό για την πορεία ενός προγράμματος εκρίζωσης είναι η συλλογή πληροφοριών

που αφορούν τον επιπολασμό της νόσου αλλά και των αριθμό των νέων περιπτώσεων που εμφανίζονται σε μία περιοχή. Χωρίς τα παραπάνω στοιχεία δεν είναι δυνατό να αξιολογηθεί η πορεία εφαρμογής του προγράμματος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

Στοιχεία των νομοθετικών πράξεων

Νομοθεσία σχετικά με την υγεία των ζώων		
Νομοθετική Πράξη	Εφημερίδα της Κυβερνήσεως	Τίτλος
Π.Δ. 101/1985 όπως ισχύει	(Α' 32)	«Λήψη υγειονομικών και λοιπών μέτρων προς πρόληψη και καταστολή της φυματίωσης, βρουκέλλωσης και ενζωτικής λεύκωσης των βοοειδών».
Π.Δ. 133/1992	(Α' 66)	«Επιβολή υγειονομικών και λοιπών μέτρων για την προστασία και εξυγιάνωση της κτηνοτροφίας από λοιμώδη και παρασιτικά νοσήματα των ζώων».
Π.Δ. 308/2000	(Α' 252)	«Όροι υγειονομικού ελέγχου που διέπουν το εμπόριο ορισμένων ειδών ζώντων ζώων σε συμμόρφωση προς τις οδηγίες 64/432/ΕΟΚ και 72/462/ΕΟΚ του Συμβουλίου».
Π.Δ. 170/2002	(Α' 156)	«Τροποποίηση διατάξεων του Π.Δ 308/2000 (Α' 252) "Όροι υγειονομικού ελέγχου που διέπουν το εμπόριο ορισμένων ειδών ζώντων ζώων».
Π.Δ. 41 /2006	(Α' 44)	«Παρακολούθηση των ζωνοδόσων και των ζωνοσογόνων παραγόντων, σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 2003/99/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου».
Απόφαση αρ.258733/29.6.2007	(ΦΕΚ 1216 Τεύχος Β')	«Πρόγραμμα εκρίζωσης της φυματίωσης των βοοειδών».

Νομοθεσία σχετικά με την αναγνώριση των ζώων και τον έλεγχο των μετακινήσεων		
Νομοθετική πράξη	Εφημερίδα της Κυβερνήσεως	Τίτλος
Κανονισμός(ΕΚ) αριθ.1760/2000	ΕΕ L 204 της 11.8.2000 σελ.1-10	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1760/2000 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Ιουλίου 2000 για τη θέσπιση συστήματος αναγνώρισης και καταγραφής των βοοειδών και την επισήμανση του βοείου κρέατος και των προϊόντων με βάση το βόειο κρέας καθώς και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 820 /97 του Συμβουλίου.
Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.911/2004	ΕΕ L 163 της 30.4.2004 σελ.65	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 911/2004 της Επιτροπής της 29ης Απριλίου 2004 για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1760/2000 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τα ενώτια, τα διαβατήρια και τα μητρώα των εκμεταλλεύσεων.

Νομοθεσία σχετικά με τους επίσημους κτηνιατρικούς ελέγχους		
Νομοθετική Πράξη	Επίσημη Εφημερίδα	Τίτλος
Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.882/2004	ΕΕ L 165 της 30.4.2001 σελ.1 όπως διορθώθηκε και αναδημοσιεύτηκε στην ΕΕ L 191 της 28.5.2004 σελ.1	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 882/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004 για τη διενέργεια επίσημων ελέγχων της συμμόρφωσης προς τη νομοθεσία περί ζωοτροφών και τροφίμων και προς τους κανόνες για την υγεία και την καλή διαβίωση των ζώων.

Νομοθεσία σχετικά με την ασφάλεια των τροφίμων		
Νομοθετική πράξη	Επίσημη Εφημερίδα	Τίτλος
Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.853/2004	ΕΕ L 139 της 30.4.2004 σελ.55 όπως διορθώθηκε και αναδημοσιεύτηκε στην ΕΕ L 226 της 25.6.2004 σελ.22	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 853/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για το καθορισμό ειδικών κανόνων υγιεινής για τα τρόφιμα ζωικής προέλευσης.
Κανονισμός(ΕΚ) αριθ.854/2004	ΕΕ L 139 της 30.4.2004 σελ.206 όπως διορθώθηκε και αναδημοσιεύτηκε στην ΕΕ L 226 της 25.6.2004 σελ.83	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 854/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για το καθορισμό ειδικών διατάξεων για την οργάνωση των επίσημων ελέγχων στα προϊόντα ζωικής προέλευσης που προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο.

Νομοθεσία σχετικά με το εθνικό εργαστήριο αναφοράς		
Νομοθετική Πράξη	Εφημερίδα της Κυβερνήσεως	Τίτλος
Π.Δ 308/2000 παράρτημα Β παρ 12 στοιχείο ι	(Α' 52)	Όροι υγειονομικού ελέγχου που διέπουν το εμπόριο ορισμένων ειδών ζώντων ζώων σε συμμόρφωση προς τις οδηγίες 64/432/ΕΟΚ και 72/462/ΕΟΚ του Συμβουλίου
Απόφαση 258733/2007 (Άρθρο 2 σημείο Γ)	(Α' 1216)	Πρόγραμμα εκρίζωσης της φυματίωσης των βοοειδών

Νομοθεσία σχετικά με το κοινοτικό εργαστήριο αναφοράς		
Νομοθετική πράξη	Επίσημη Εφημερίδα	Τίτλος
Κανονισμός(ΕΚ) αριθ.882/2004 Άρθρο 32 παρ.2	ΕΕ L 165 της 30.4.2001 σελ.1 όπως διορθώθηκε και αναδημοσιεύτηκε στην ΕΕ L 191 της 28.5.2004 σελ.1	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 882/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004 για τη διενέργεια επίσημων ελέγχων της συμμόρφωσης προς τη νομοθεσία περί ζωοτροφών και τροφίμων και προς τους κανόνες για την υγεία και την καλή διαβίωση των ζώων.
Κανονισμός(ΕΚ) αριθ.737/2008 άρθρο 3 και 4 παρ.17	ΕΕ L 201 της 28.07.2008 σελ.29	"για τον ορισμό των κοινοτικών εργαστηρίων αναφοράς όσον αφορά..... και την φυματίωση των βοοειδών....."

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ

Αριθμός Πρωτοκόλλου	Θέμα
342734/17.03.2000	«Διευκρινιστικές και εφαρμοστικές οδηγίες»
359320/19.04.2001	«Διευκρινιστικές και εφαρμοστικές οδηγίες» Δεν ισχύουν τα παραρτήματα Γ και Δ (εγκύκλιος 246671/08.09.02)
374712/25.05.2001	«Ορισμός υπευθύνου για τα προγράμματα εκρίζωσης ζωοανθρωπονόσων»
370796/25.05.2001	«Οργάνωση συστήματος αρχειοθέτησης στις εκτροφές και στα Αγροτικά κτηνιατρεία»
246671/08.04.2002	«Διευκρινιστικές και εφαρμοστικές οδηγίες για τη εφαρμογή του προγράμματος ελέγχου και εκρίζωσης της Φυματίωσης των Βοοειδών»
241775/22.03.2005	«Διευκρινιστικές και εφαρμοστικές οδηγίες για την αποστολή στοιχείων των προγραμμάτων ελέγχου και εκρίζωσης ζωοανθρωπονόσων (Φυματίωση - Βρουκέλλωση) για το έτος 2004»
258583/17.04.2007	«Διευκρινιστικές και εφαρμοστικές οδηγίες για α)Άδεια μετακίνησης για άμεση σφαγή βοοειδών λόγω βρουκέλλωσης, Φυματίωσης και Ενζωτικής Λεύκωσης β)Άδεια μετακίνησης προς και από θερινούς βοσκοτόπους βοοειδών γ)πιστοποιητικό καθαρισμού - απολύμανσης μεταφορικού μέσου»
258617/03.05.2007	«Διευκρίνιση στην εγκύκλιο 258583/17.04.07»
258797/08.08.2007	«Εφαρμογή προγραμμάτων»
258567/05.02.2008	«Επίσκεψη επιθεωρητών της Ε.Ε για τον έλεγχο της πορείας των προγραμμάτων εκρίζωσης της φυματίωσης.....»
258654/17.03.2008	«Επίσκεψη επιθεωρητών της Ε.Ε για τον έλεγχο της πορείας των προγραμμάτων εκρίζωσης της φυματίωσης.....»
258689/01.04.2008	«Βεβαίωση παράδοσης γάλακτος»
258727/15.04.2008	«Βεβαίωση παράδοσης γάλακτος»
258728/15.04.2008	«Εγκεκριμένα σφαγεία για τη σφαγή βρουκελλικών και φυματικών ζώων»
2589149/12.08.2008	«Εφαρμογή προγραμμάτων ελέγχου και εκρίζωσης ζωοανθρωπονόσων»
258956/14.08.2008	«Τήρηση αρχείου με παραλαβές εφοδίων αρμοδιότητας του τμήματος ζωοανθρωπονόσων»

ΕΝΟΤΗΤΑ 2^η
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΤΕΧΝΙΚΗ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΤΗΣ ΔΟΚΙΜΗΣ ΤΟΥ ΦΥΜΑΤΙΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ
ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

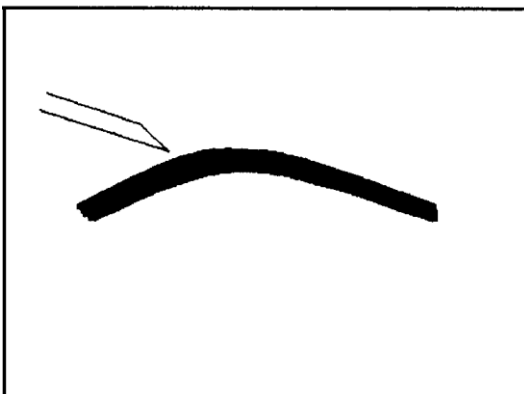
Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1226/2002, παράρτημα Β.

Ο ενδοδερμικός φυματινισμός χρησιμοποιείται προκειμένου να διαπιστωθεί αν κάποιο ζώο έχει μολυνθεί από το *M. bovis* και έχει αναπτύξει κυτταρική ανοσία. Θεωρείται ότι η δοκιμή έχει υψηλή ευαισθησία και εφόσον γίνεται συγκριτικός ενδοδερμικός φυματινισμός με σύγχρονο χρήση βοείου και ορνιθίου φυματίνης η ειδικότητα της αντίδρασης είναι εξαιρετικά υψηλή.

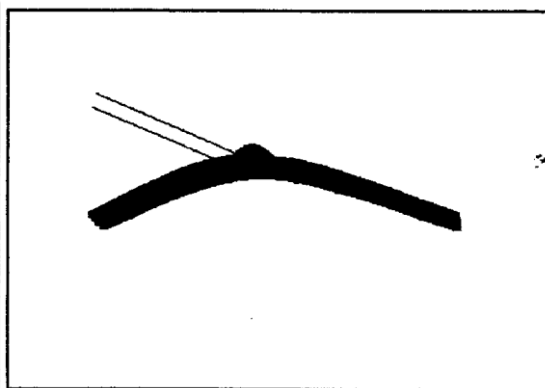
Η ευαισθησία της δοκιμής εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τον τρόπο εκτέλεσης. Η δοκιμή εκτελείται σε περιοχή του δέρματος του τραχήλου και ιδιαίτερα στο μέσο του τραχήλου. Η δοκιμή μπορεί να εκτελεστεί και στην πτυχή του δέρματος της ουράς. Έχει όμως διαπιστωθεί ότι το δέρμα στον λαιμό είναι περισσότερο ευαίσθητο στην δοκιμή του ενδοδερμικού φυματινισμού.

Το σημείο στο οποίο θα γίνει η έγχυση της φυματίνης κουρεύεται και καθαρίζεται. Δεν χρησιμοποιούνται καθαριστικά τα οποία πιθανόν να προκαλέσουν ερεθισμό του δέρματος και να επηρεάσουν τα αποτελέσματα της δοκιμής.

- Ένα τμήμα από κάθε περιοχή που κουρεύεται συλλαμβάνεται μεταξύ αντίχειρα και δείκτη και με παχύμετρο καταγράφεται το πάχος της πτυχής του δέρματος πριν από την έγχυση της φυματίνης.
- Η βελόνα της σύριγγας φυματινισμού η οποία πρέπει να είναι κοντή και στείρα με το λοξό άκρο προς τα επάνω (Σχήμα 1) εισάγεται πλαγίως στα βαθύτερα στρώματα του δέρματος και γίνεται η έγχυση ποσότητας φυματίνης όχι μεγαλύτερος από 0,2 ml. Μετά την έγχυση σχηματίζεται ένα ψηλαφητό οζίδιο στο σημείο της έγχυσης. Η δοκιμή έχει εκτελεστεί με ακρίβεια εφόσον θα σχηματιστεί το οζίδιο το οποίο θα είναι ψηλαφητό (Σχήμα 2).

Σχήμα 1

Σχήμα 2

Εικόνα 1

- Το πάχος της πτυχής μετριέται εκ νέου 72 ώρες μετά την έγχυση και καταγράφονται τα αποτελέσματα. Επίσης το ζώο εξετάζεται προκειμένου να διαπιστωθεί η ύπαρξη κλινικών συμπτωμάτων, όπως διάχυτο ή εκτεταμένο οίδημα, εξιδρώμα ή νέκρωση στην περιοχή της έγχυσης, όπως και πόνος των λεμφικών πόρων και των αντίστοιχων λεμφογαγγλίων της περιοχής (εικόνα 1).

1. Ερμηνεία των αντιδράσεων

Η ερμηνεία των αντιδράσεων βασίζεται σε κλινικές παρατηρήσεις και στις καταγραφείσες αυξήσεις του πάχους της πτυχής του δέρματος στα σημεία έγχυσης 72 ώρες μετά την έγχυση φυματίνης (ων).

Τα αποτελέσματα του απλού ενδοδερμικού φυματινισμού με κεκαθαυμένη φυματίνη βόειου τύπου (PPD) είναι τα ακόλουθα:

- α) Αρνητική αντίδραση:** Σε περίπτωση που παρατηρείται περιορισμένη διόγκωση με μια αύξηση του πάχους της πτυχής του δέρματος όχι άνω των 2mm και με απουσία κλινικών συμπτωμάτων, όπως διάχυτο ή εκτεταμένο οίδημα, εξιδρώση, νέκρωση, πόνος ή φλεγμονή των λεμφικών πόρων της περιοχής αυτής ή των λεμφογαγγλίων.
- β) Υποπτη αντίδραση:** Σε περίπτωση που δεν παρατηρούνται κλινικά συμπτώματα, όπως αυτά που προαναφέρονται στο στοιχείο α και εφόσον η αύξηση του πάχους της πτυχής του δέρματος είναι μεγαλύτερη από 2mm και μικρότερη από 4 mm.

γ) Θετική αντίδραση: Εάν παρατηρούνται κλινικά συμπτώματα, όπως αυτά που προαναφέρονται στο στοιχείο α και υπάρχει αύξηση του πάχους της πτυχής του δέρματος άνω των 4mm στο σημείο έγχυσης.

2. Ερμηνεία των επίσημων δοκιμών

Ζώα τα οποία παρουσίασαν ύποπτο αποτέλεσμα στην απλή ενδοδερμική δοκιμή, υποβάλλονται σε άλλη μία δοκιμή μετά από τουλάχιστον 42 ημέρες.

Ζώα που δεν παρουσιάζουν αρνητικό αποτέλεσμα στη δεύτερη αυτή δοκιμή , θεωρούνται ως θετικά αντιδράσαντα στη δοκιμή.

Ζώα που παρουσίασαν θετικό αποτέλεσμα στην απλή ενδοδερμική δοκιμή, μπορεί να υποβληθούν σε **συγκριτική ενδοδερμική δοκιμή**.

Συγκριτική ενδοδερμική δοκιμή: Περιλαμβάνει έγχυση βόειας και ορνίθιας φυματίνης στο ίδιο ζώο. Το σημείο έγχυσης της ορνίθιας φυματίνης πρέπει να απέχει περίπου 10 cm από την κορυφή του τραχήλου και το σημείο έγχυσης της βόειας φυματίνης πρέπει να είναι περίπου 12cm χαμηλότερα σε μία γραμμή σχεδόν παράλληλη με τη γραμμή της ωμοπλάτης. Σε περιπτώσεις νεαρών ζώων στα οποία δεν υπάρχει επιφάνεια για επαρκή διαχωρισμό των σημείων στην μία πλευρά του τραχήλου , γίνεται μια έγχυση σε κάθε πλευρά του τραχήλου σε αντίστοιχα σημεία στο κέντρο του μεσαίου τρίτου του τραχήλου.

Τα αποτελέσματα του συγκριτικού ενδοδερμικού φυματινισμού είναι τα ακόλουθα:

α) **θετική :** θετική αντίδραση στη βόεια φυματίνη η οποία είναι πάνω από 4 mm μεγαλύτερη από την αντίδραση στην ορνίθια φυματίνη ή παρουσία κλινικών συμπτωμάτων .

β) **ύποπτη:** θετική ή ύποπτη αντίδραση στη βόεια φυματίνη, η οποία είναι πάνω από 1 έως 4 mm μεγαλύτερη από την αντίδραση στην ορνίθια φυματίνη και απουσία κλινικών συμπτωμάτων.

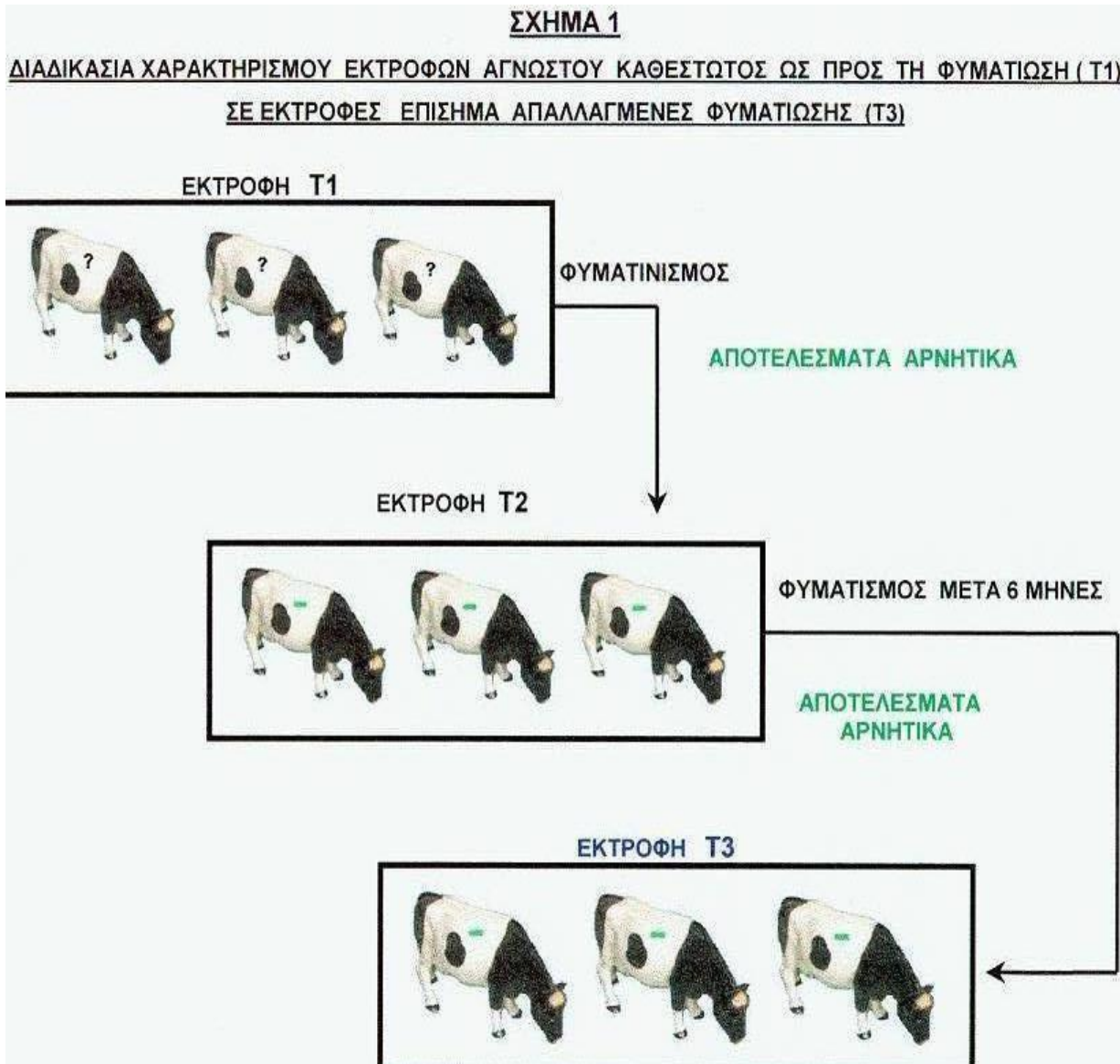
γ) **αρνητική:** αρνητική αντίδραση στη βόεια φυματίνη ή θετική ή ύποπτη αντίδραση στη βόεια φυματίνη , η οποία όμως ισούται ή είναι μικρότερη από θετική ή ύποπτη αντίδραση στην ορνίθια φυματίνη και απουσία κλινικών συμπτωμάτων σε αμφότερες τις περιπτώσεις.

Τα ζώα που παρουσίασαν ύποπτο αποτέλεσμα στη συγκριτική ενδοδερμική δοκιμή υποβάλλονται σε άλλη μία δοκιμή τουλάχιστον μετά από 42 ημέρες. Τα ζώα που δεν παρουσιάζουν αρνητικό αποτέλεσμα στη δεύτερη αυτή δοκιμή θεωρούνται ως αντιδράσαντα θετικά στη δοκιμή.

Σε περίπτωση που ζητείται βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας τα ζώα να υποβληθούν σε ενδοδερμική δοκιμή πριν από τη μετακίνησή τους ,η δοκιμή ερμηνεύεται έτσι ώστε να μην μετέχει σε εμπόριο ζώο που παρουσιάζει αύξηση του πάχους της πτυχής του δέρματος μεγαλύτερη από 2 mm ή κλινικά συμπτώματα.

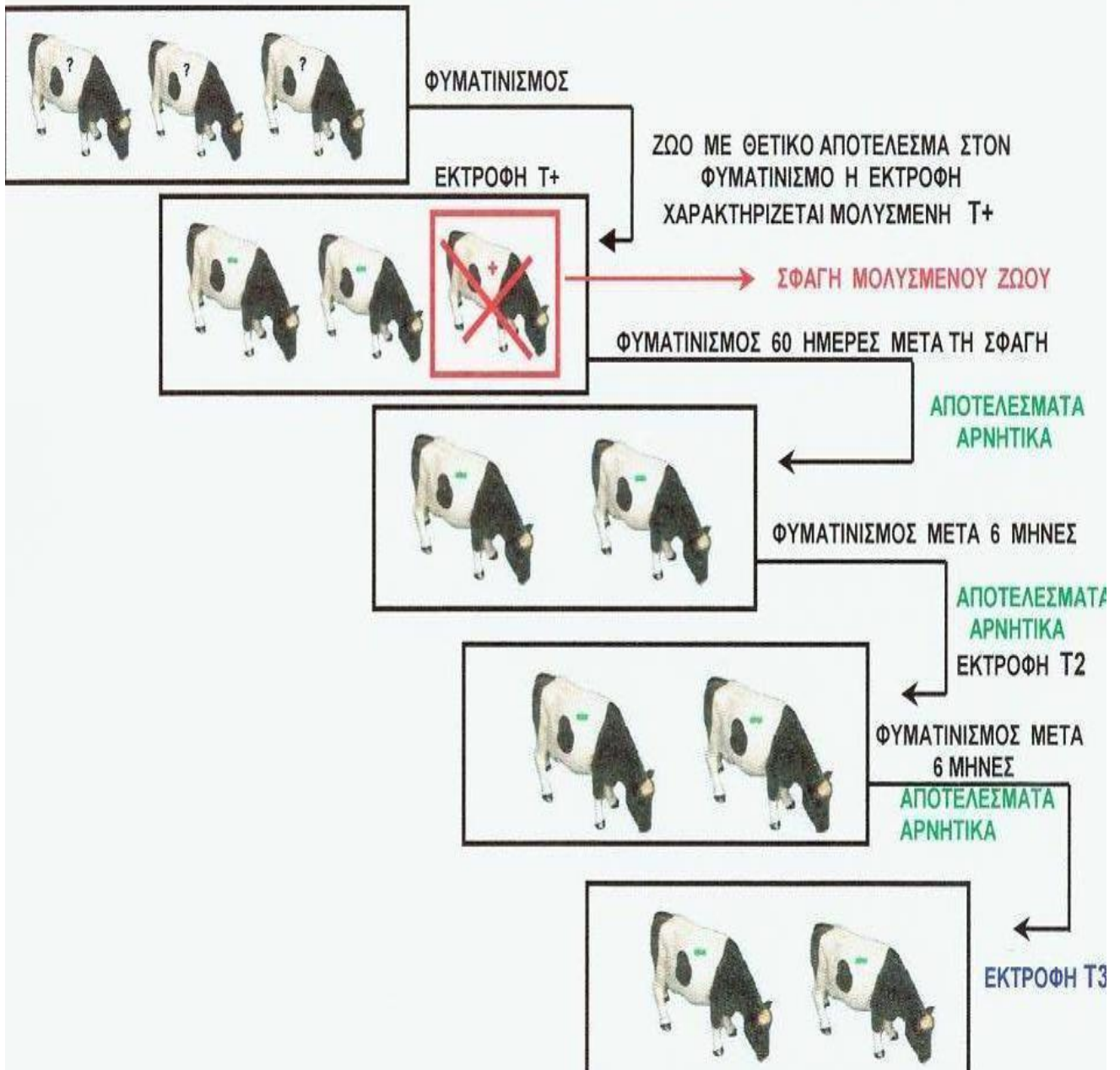
Παράρτημα II

ΣΧΗΜΑΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΩΝ ΕΚΤΡΟΦΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΒΛΕΠΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

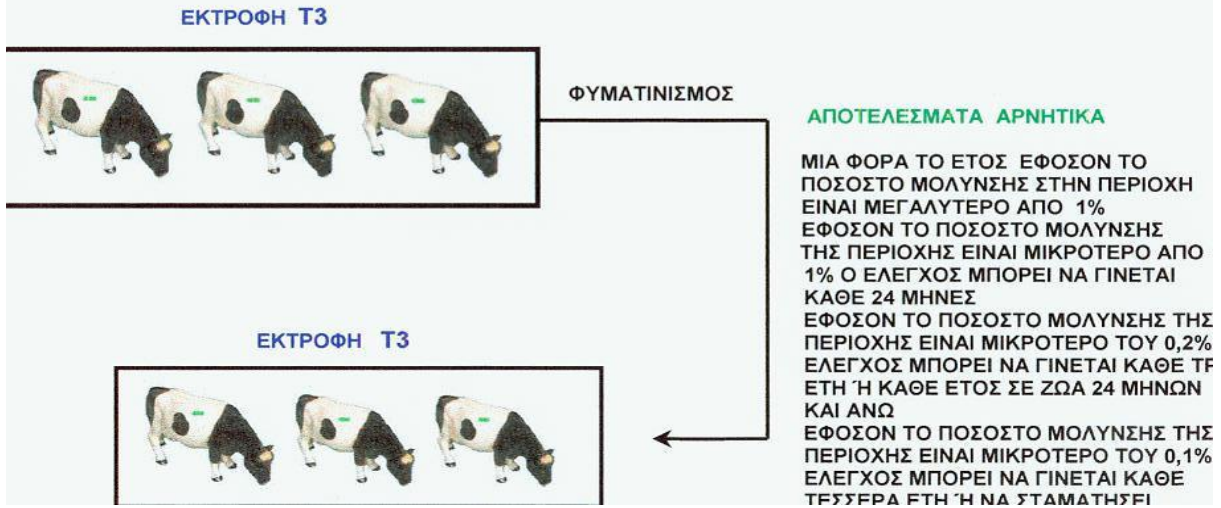
ΣΧΗΜΑ 2

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟ ΕΚΤΡΟΦΗΣ ΑΓΝΩΣΤΟΥ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ (T1) ΩΣ ΕΠΙΣΗΜΑ ΑΠΑΛΛΑΓΜΕΝΗΣ (T3) ΟΤΑΝ ΔΙΑΠΙΣΤΩΘΕΙ ΜΟΛΥΝΣΗ ΑΠΟ ΜΥCOBACTERIUM BOVIS

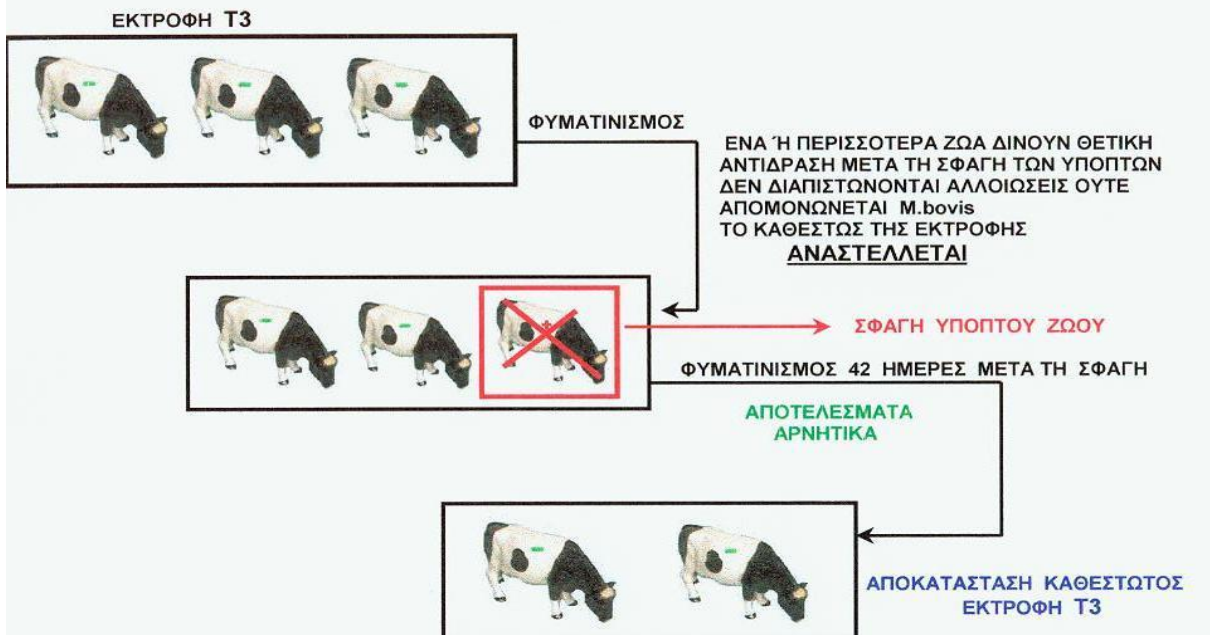
ΣΧΗΜΑ 3

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΣΕ ΕΚΤΡΟΦΕΣ ΕΠΙΣΗΜΑ ΑΠΑΛΛΑΓΜΕΝΕΣ ΦΥΜΑΤΙΩΣΗΣ (T3)

ΣΧΗΜΑ 4

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΣΕ ΕΚΤΡΟΦΕΣ ΕΠΙΣΗΜΑ ΑΠΑΛΛΑΓΜΕΝΕΣ ΦΥΜΑΤΙΩΣΗΣ (T3) ΟΤΑΝ ΑΥΤΟ ΕΧΕΙ ΑΝΑΣΤΑΛΕΙ ΛΟΓΩ ΥΠΟΨΙΑΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣ ΦΥΜΑΤΙΩΣΗΣ

ΣΧΗΜΑ 5

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΑΝΑΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΥ ΕΚΤΡΟΦΩΝ ΕΠΙΣΗΜΑ ΑΠΑΛΛΑΓΜΕΝΩΝ ΦΥΜΑΤΙΩΣΗΣ (T3) ΟΤΑΝ ΕΧΕΙ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΘΕΙ Η ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΦΥΜΑΤΙΩΣΗΣ

ΕΚΤΡΟΦΗ T3

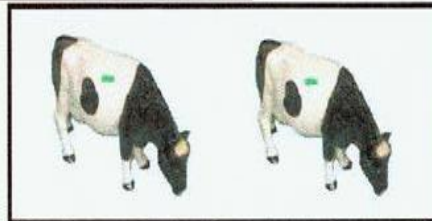
ΦΥΜΑΤΙΝΙΣΜΟΣ Ή ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ ΑΛΛΟΙΩΣΕΩΝ ΦΥΜΑΤΙΩΣΗΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΚΡΕΟΣΚΟΠΙΚΟ ΕΛΕΓΧΟ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΗ Η ΑΠΟΜΟΝΩΣΗ ΤΟΥ *M.bovis* ΓΙΑ ΝΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΕΙ Η ΕΚΤΡΟΦΗ ΜΟΛΥΣΜΕΝΗ T+

ΕΚΤΡΟΦΗ T+

→ ΣΦΑΓΗ ΜΟΛΥΣΜΕΝΟΥ ΖΩΟΥ

ΦΥΜΑΤΙΝΙΣΜΟΣ 60 ΗΜΕΡΕΣ ΜΕΤΑ ΤΗ ΣΦΑΓΗ

ΕΚΤΡΟΦΗ T2 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΑΡΝΗΤΙΚΑ

ΦΥΜΑΤΙΝΙΣΜΟΣ ΜΕΤΑ 4 ΜΗΝΕΣ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΑΡΝΗΤΙΚΑ

ΕΚΤΡΟΦΗ T3

ΕΝΟΤΗΤΑ 3^η
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Κτηνιατρικό Εργαστήριο Αναφοράς
Κέντρο Κτηνιατρικών Ιδρυμάτων Αθηνών (Κ.Κ.Ι.Α)
Ινστιτούτο λοιμωδών και Παρασιτικών Νοσημάτων
Τμήμα Μικροβιολογίας
Υπεύθυνη Κτηνίατρος : **ΚΟΡΝΗΛΙΑ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΥ**
Ταχ. Διεύθυνση : Νεαπόλεως 25 , 153 10 Αγία Παρασκευή - ΑΘΗΝΑ
Τηλ. : 210 6010903 (εσωτ. 122), 6399521
Φάξ. : 2106399521
e-mail : bactlab@otenet.gr

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΔΙΑΓΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΣΗΣ ΤΗΣ ΝΟΣΟΥ.

1) Μικροσκοπική παρατήρηση και ιστολογική εξέταση

Η άμεση χρώση κλινικών δειγμάτων αλλά και διάφορων υλικών από όλες τις προσπάθειες απομόνωσης είναι βοηθητική και απαραίτητη για την αναγνώριση των μικροοργανισμών. Ιστολογικά γίνεται παρατήρηση των χαρακτηριστικών (όχι όμως παθογνωμονικών) ιστολογικών μεταβολών που παρατηρούνται σε περίπτωση φυματίωσης. Επιπλέον, η μέθοδος είναι πολύ χρήσιμη για την διαφορική διάγνωση της φυματίωσης από άλλες παθολογικές καταστάσεις, μερικές από τις οποίες συνοδεύονται από παθογνωμονικές αλλοιώσεις.

2) Καλλιέργεια

Γίνεται τόσο σε στερεά όσο και σε υγρά υποστρώματα και χρησιμοποιείται για την απομόνωση των μυκοβακτηριδίων. Παραμένει η μέθοδος gold standard στην διάγνωση της φυματίωσης. Η διάρκεια επώασης είναι το λιγότερο 8 εβδομάδες.

3) Μοριακές μέθοδοι

Χρησιμοποιούνται διάφορες τεχνικές που προσφέρουν την δυνατότητα ταυτοποίησης του απομονωθέντος μυκοβακτηριδίου ως μέλος του *Mycobacterium tuberculosis complex* ή οριστικής ταυτοποίησης του *Mycobacterium bovis*.

4) Τεχνικές με βάση το αίμα

Η δοκιμή της γ-ιντερφερόνης χρησιμοποιείται πάντα επικουρικά με τον ενδοδερμικό φυματινισμό για να αυξήσει είτε την συνολική ευαισθησία είτε την συνολική ειδικότητα της διάγνωσης (ανάλογα με την επιδημιολογική εικόνα της περιοχής). Ανιχνεύει πρόσφατες μολύνσεις σε πιο πρώιμο στάδιο από ότι ο ενδοδερμικός φυματινισμός και βοηθάει στη ταχεία απομάκρυνση των προσβεβλημένων ζώων πριν αυτά μολύνουν άλλα ζώα και το περιβάλλον. Είναι ιδιαίτερα χρήσιμη σε ενδημικές περιοχές, σε επιδημικά επεισόδια, σε περιπτώσεις αμφίβολης έκβασης του φυματινισμού και σε περιπτώσεις άγριων ζώων ή ζώων που ζουν σε ζωολογικούς κήπους.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ

Σύμφωνα με το πρόγραμμα εκρίζωσης της φυματίωσης των βοοειδών, όλες οι ύποπτες περιπτώσεις φυματίωσης που θα διαπιστώνονται από την κλινική εξέταση ή κατά τον κρεοσκοπικό έλεγχο, θα πρέπει να καταγράφονται και να ερευνώνται λεπτομερώς από τους κτηνιάτρους του Αγροτικού Κτηνιατρείου της περιοχής με την αποστολή δειγμάτων στο αρμόδιο Κτηνιατρικό Εργαστήριο για την επιβεβαίωση της μόλυνσης.

Στις περισσότερες περιπτώσεις, κατά την **κλινική** εξέταση δεν υπάρχουν συμπτώματα, ακόμα και σε προχωρημένα στάδια της νόσου, όπου πολλά όργανα έχουν προσβληθεί. Η απουσία συμπτωμάτων ενισχύεται από την διενέργεια φυματινισμού, που επιτρέπει την έγκαιρη διάγνωση και απομάκρυνση των προσβεβλημένων ζώων, πριν τα συμπτώματα γίνουν εμφανή. Εάν η νόσος είναι συμπτωματική, τα κλινικά σημεία ποικίλουν και εξαρτώνται από την διασπορά των βακίλων στο άρρωστο ζώο. Η νόσος είναι συνήθως χρόνια, αν και είναι δυνατό να παρατηρηθούν περιπτώσεις οξείας διαδρομής.

Ως **ύποπτες** περιπτώσεις χαρακτηρίζονται εκείνες στις οποίες παρατηρείται αδυναμία, λήθαργος, ανορεξία και απίσχναση, παρά την καλή διατροφή και φροντίδα των ζώων, καθώς και χαμηλός διαλείπων πυρετός. Επίσης, ο χρόνιος διαλείπων υγρός βήχας, που συνοδεύεται από δύσπνοια και ταχύπνοια, θεωρείται ύποπτο σύμπτωμα. Μπορεί να παρατηρηθεί διόγκωση των επιφανειακών λεμφαδένων, αλλά και των εν τω βάθει και δευτερογενώς απόφραξη της αναπνευστικής και της πεπτικής οδού, που εκδηλώνεται αντιστοίχως ως οξεία αναπνευστική ανεπάρκεια και διάρροια εναλλασσόμενη με δυσκοιλιότητα. Οι λεμφαδένες της κεφαλής και του λαιμού είναι δυνατό να υποστούν ρήξη και να πυορραγούν. Η προσβολή του γεννητικού συστήματος, κυρίως στα θηλυκά (μήτρα, μαστοί) και λιγότερο στα αρσενικά ζώα, είναι επίσης πιθανή.

Κατά τον **κρεοσκοπικό** έλεγχο, οι **ύποπτες** αλλοιώσεις παρατηρούνται κυρίως στα βρογχικά, μεσοπνευμόνια, οπισθοφαρυγγικά και μεσοθωρακικά λεμφογάγγλια, τους πνεύμονες, το ήπαρ, τον σπλήνα, το έντερο και τις επιφάνειες των κοιλοτήτων του σώματος (υπεζωκότας και περιτόναιο). Αν και τα λεμφογάγγλια μπορεί να είναι τα μοναδικά σημεία προσβολής, ωστόσο οποιοσδήποτε ιστός είναι δυνατό να προσβληθεί.

Οι φυματικές αλλοιώσεις έχουν συνήθως κιτρινωπή χροιά και τυροειδή, τυροειδο-ασβεστοποιημένη ή ασβεστοποιημένη σύσταση. Μερικές είναι δυνατό να είναι πυώδεις. Το κέντρο της τυροειδοποιημένης αλλοίωσης είναι συνήθως ξηρό, συμπαγές και καλύπτεται από ινώδη συνεκτική κάψα διαφόρου πάχους. Τα φυμάτια είναι δύσκολο να αφαιρεθούν από τους καθηλωμένους ιστούς και αυτό μπορεί να τα διακρίνει από άλλες κοκκιωματώδεις, μη φυματικές αλλοιώσεις. Το μέγεθος των αλλοιώσεων κυμαίνεται από πολύ μικρό, που δεν διακρίνεται με γυμνό οφθαλμό, μέχρι πολύ μεγάλο, που καταλαμβάνει το μεγαλύτερο μέρος ενός οργάνου. Είναι σημαντικό να γίνονται πολλαπλές τομές στους ιστούς, για να αποκαλυφθούν αλλοιώσεις που βρίσκονται στο εσωτερικό των οργάνων.

ΣΥΛΛΟΓΗ

Για την απομόνωση του *Mycobacterium bovis* χρησιμοποιούνται οι προσβεβλημένοι ιστοί, που έχουν την μακροσκοπική εικόνα που περιγράφεται παραπάνω. Σε περίπτωση που χρειάζεται να εξεταστεί σφάγιο ζώου που δεν φέρει αλλοιώσεις, επιλέγονται τα συνηθέστερα σημεία προσβολής, όπως αυτά περιγράφονται παραπάνω, ώστε να εξασφαλίζεται ότι το δείγμα είναι κατάλληλο για τον συγκεκριμένο διαγνωστικό σκοπό.

Τα δείγματα που θα αποσταλούν στο εργαστήριο για διάγνωση της νόσου, πρέπει να συλλέγονται με το δυνατόν πιο άσηπτο τρόπο, και να τοποθετούνται σε καθαρούς και αποστειρωμένους περιέκτες, καθώς η καλλιέργεια των μυκοβακτηριδίων είναι δύσκολη και χρονοβόρα και η ανάπτυξή τους παρεμποδίζεται από την παρουσία άλλων ταχέως αναπτυσσόμενων μικροοργανισμών. Για τους ίδιους λόγους και επιπλέον για την αξιοπιστία των αποτελεσμάτων της εργαστηριακής εξέτασης, πρέπει να αποφεύγεται η επιμόλυνση μεταξύ των δειγμάτων.

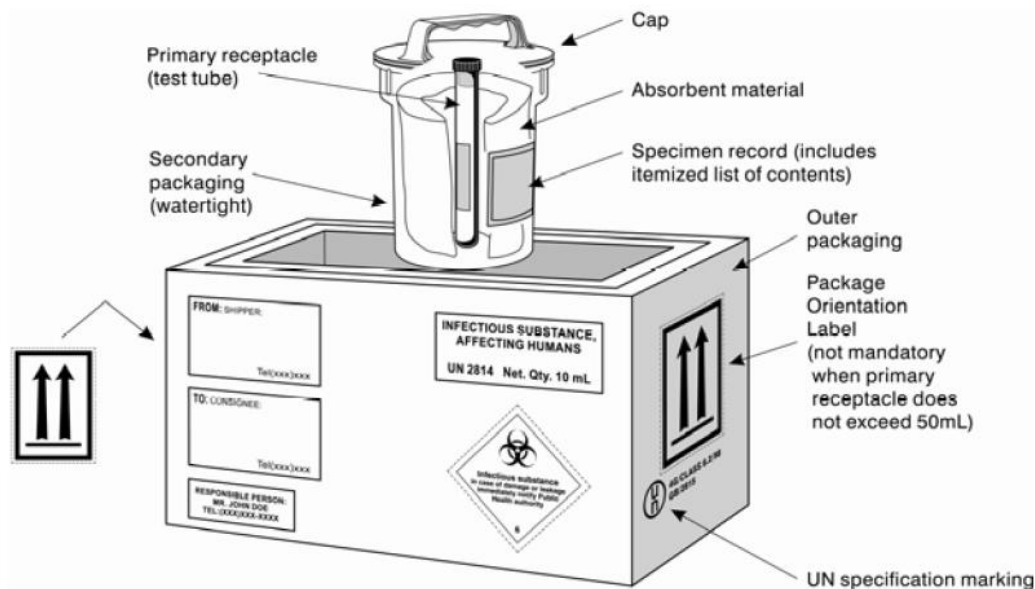
Για την διεξαγωγή της δοκιμής της γ-ιντερφερόνης, τα αιμοδείγματα πρέπει να έχουν συλλεχθεί σε καθαρούς και αποστειρωμένους σωλήνες αιμοληψίας στους οποίους χρησιμοποιείται **ως αντιπηκτικό η ηπαρίνη**. Συλλέγεται τουλάχιστον **5 ml** αίματος από κάθε ζώο σε έναν σωλήνα αιμοληψίας και απαλά αναμειγνύεται το αίμα με αναστροφή μερικές φορές ώστε να διαλυθεί η ηπαρίνη. Η αιμοληψία μπορεί να γίνει το νωρίτερο 3 ημέρες μετά από την διενέργεια του απλού ενδοδερμικού φυματινισμού. Στην περίπτωση του συγκριτικού ενδοδερμικού φυματινισμού, η αιμοληψία είναι προτιμότερο να γίνεται μετά τις 7 ημέρες που ακολουθούν την διενέργεια του φυματινισμού.

ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ

Καθώς το *Mycobacterium bovis* είναι μολυσματικός παράγοντας που μπορεί να προκαλέσει νόσο στον άνθρωπο, η συσκευασία δειγμάτων ύποπτων για την νόσο, τόσο ιστών όσο και αιμοδειγμάτων, πρέπει να αποτελείται από 3 στρώματα :

1. Τον βασικό περιέκτη, που είναι στεγανός, υδατοστεγής και περιέχει το δείγμα. Πρέπει να είναι καθαρός και αποστειρωμένος. Στην περίπτωση δειγμάτων ιστών πρέπει να χρησιμοποιείται πλαστικός περιέκτης μιας χρήσης και χωρητικότητας τουλάχιστον 50ml. Στην περίπτωση αιμοδειγμάτων πρέπει να χρησιμοποιείται σωλήνας αιμοληψίας μιας χρήσης. Ο περιέκτης αυτός πρέπει να φέρει την ημερομηνία, το είδος του δείγματος και την ταυτότητα του ζώου, με τρόπο ώστε να μην είναι δυνατό να αλλοιωθεί από υγρασία ή διαρροή (π.χ. χρήση ανεξίτηλου μαρκαδόρου). Επίσης, πρέπει να συσκευάζεται με επαρκές απορροφητικό υλικό ώστε να μπορεί να απορροφηθεί όλη η υγρασία σε περίπτωση θραύσης του περιέκτη.
2. Την δευτερογενή συσκευασία, που είναι άκαμπτη, στεγανή και υδατοστεγής και έχει σκοπό να περικλείει και να προστατεύει τον πρωταρχικό περιέκτη. Στην δευτερογενή συσκευασία είναι δυνατό να εσωκλείονται περισσότεροι του ενός πρωταρχικοί περιέκτες, με την προϋπόθεση ότι έχει τοποθετηθεί επαρκές απορροφητικό υλικό ώστε να μπορεί να απορροφήσει όλη την υγρασία σε περίπτωση θραύσης.

3. Την εξωτερική συσκευασία, μέσα στην οποία τοποθετείται η δευτερογενής συσκευασία, ενώ μεταξύ τους τοποθετείται προστατευτικό υλικό, καθώς επίσης και ψυκτικό μέσο, όπου αυτό απαιτείται. Η εξωτερική συσκευασία προστατεύει τα περιεχόμενα της από εξωτερικές επιρροές κατά την διάρκεια της μεταφοράς. Η μικρότερη εξωτερική διάσταση πρέπει να είναι τουλάχιστον 10x10cm στο σύνολό της.
4. Η συσκευασία πρέπει να φέρει σήμανση, επισήμανση και έγγραφη δήλωση.

Τα δείγματα πρέπει να συνοδεύονται από έντυπο αποστολής που τοποθετείται σε πλαστικό φάκελο και επισυνάπτεται στο εξωτερικό της συσκευασίας αποστολής. Στο έντυπο αυτό πρέπει να περιέχονται οι εξής πληροφορίες :

- Όνομα, επώνυμο και διεύθυνση ιδιοκτήτη του ζώου και γεωγραφική περιοχή.
- Όνομα, επώνυμο, ταχυδρομική και ηλεκτρονική διεύθυνση, αριθμοί τηλεφώνου και φαξ του αποστολέα.
- Ζητούμενες εξετάσεις.
- Είδος, φυλή, γένος, ηλικία και ταυτότητα του ζώου.
- Ημερομηνία δειγματοληψίας και αποστολής.
- Λίστα των δειγμάτων που αποστέλλονται. Αντίγραφο της λίστας αυτής πρέπει να περιέχεται και μέσα στο δέμα, μεταξύ της δευτερογενούς και της εξωτερικής συσκευασίας.

ΑΠΟΣΤΟΛΗ

Η ταχεία παράδοση στο εργαστήριο δειγμάτων ιστών αυξάνει κατά πολύ την πιθανότητα απομόνωσης *Mycobacterium bovis*. Αν το δείγμα δεν αποσταλεί αμέσως, τότε πρέπει να ψυχθεί ή να καταψυχθεί (ιδιαίτερα αν η αποστολή πρόκειται να γίνει μετά τις 48 ώρες από

την δειγματοληψία), ώστε να επιβραδυνθεί η ανάπτυξη επιμολύνσεων και να διατηρηθούν τα μυκοβακτηρίδια.

Επίσης, είναι απαραίτητη η ταχεία παράδοση στο εργαστήριο αιμοδειγμάτων που προορίζονται για την δοκιμή της γ-ιντερφερόνης. Τα δείγματα πρέπει να φτάσουν στο εργαστήριο το δυνατόν γρηγορότερα – ιδανικά σε 8-12 ώρες και οπωσδήποτε σε διάστημα **όχι μεγαλύτερο από 24 ώρες μετά την αιμοληψία**. Η θερμοκρασία κατά την μεταφορά τους δεν πρέπει να υπερβαίνει την θερμοκρασία δωματίου ($22\pm 3^{\circ}\text{C}$), με αποφυγή ακραίων θερμοκρασιών. **Τα δείγματα δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να ψυχθούν**. Τέλος, πριν την αποστολή των αιμοδειγμάτων πρέπει να έχει προηγηθεί τηλεφωνική συνεννόηση με το εργαστήριο και σε κάθε περίπτωση, τα αιμοδείγματα πρέπει να αποστέλλονται από Δευτέρα έως Τετάρτη, ώστε να φθάσουν στο εργαστήριο το αργότερο Πέμπτη (η τεχνική προϋποθέτει αρχική επώαση 24 ωρών που δεν είναι δυνατό να πραγματοποιηθεί ημέρα Παρασκευή).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΑΠΟΛΥΜΑΝΣΗΣ ΧΩΡΩΝ ΕΚΤΡΟΦΗΣ ΜΟΛΥΣΜΕΝΗΣ ΚΑΙ ΜΟΛΥΣΜΕΝΟΥ ΣΤΡΩΜΑΤΟΣ ΚΟΠΡΟΥ.

Για να επιτευχθεί η εξυγίανση μιας μολυσμένης εκτροφής εκτός από την σφαγή των μολυσμένων ζώων (μία από τις πηγές μόλυνσης) απαραίτητη προϋπόθεση είναι ο καθαρισμός και η απολύμανση των χώρων στους οποίους έχουν παραμείνει τα ζώα καθώς και ο καθαρισμός και η απολύμανση των αντικειμένων που ήρθαν σε επαφή .

Ο καθαρισμός και η απολύμανση των μολυσμένων εκμεταλλεύσεων γίνεται σύμφωνα με τις ακόλουθες αρχές και διαδικασίες :

1. Οι εργασίες καθαρισμού και απολύμανσης εφαρμόζονται υπό επίσημη εποπτεία και σύμφωνα με τις οδηγίες του επίσημου κτηνιάτρου.
2. Τα απολυμαντικά που χρησιμοποιούνται καθώς και οι συγκεντρώσεις τους πρέπει να έχουν εγκριθεί από τον Ε.Ο.Φ. και να εξασφαλίζεται η καταστροφή του βακίλλου της φυματίωσης. Πρέπει να τηρούνται οι τεχνικές προδιαγραφές που ορίζει ο παρασκευαστής όπως η πίεση , η ελάχιστη θερμοκρασία και ο απαιτούμενος χρόνος δράσης .
3. ανεξάρτητα από το χρησιμοποιούμενο απολυμαντικό πρέπει να τηρούνται οι ακόλουθοι γενικοί κανόνες :
 - συγκέντρωση σε ειδικό σημείο και προσεχτική διαβροχή της στρωμνής και της κόπρου με απολυμαντικό καθημερινά.
 - απαγόρευση μεταφοράς , τους εκτός εκτροφής, πριν περάσουν τουλάχιστον τρεις εβδομάδες από τον ψεκασμό τους (διατήρησής τους επί τουλάχιστον 42 ημέρες) ή διαχείρισή τους σύμφωνα με τα οριζόμενα στον κανονισμό 1774/2002 .
 - πλύση και καθαρισμός των δαπέδων, των κεκλιμένων διαδρόμων και των τοίχων μετά από την απομάκρυνση ή την αποσυναρμολόγηση , εάν είναι

δυνατόν , του εξοπλισμού ή των εγκαταστάσεων που διαφορετικά θα εμπόδιζαν τις διαδικασίες αποτελεσματικού καθαρισμού και απολύμανσης.

- κατά το πλύσιμο με υγρά υπό πίεση , πρέπει να αποφεύγεται η εκ νέου μόλυνση των σημείων που είχαν προηγουμένως καθαριστεί .
- Ο προαύλιος χώρος οργώνεται , διασκορπίζεται άσβεστος- ασβέστης, οργώνεται για δεύτερη φορά και διασκορπίζεται εκ νέου άσβεστος-ασβέστης.

Τελικός καθαρισμός και απολύμανση

- Η εκμετάλλευση καθαρίζεται με απορρυπαντικό υλικό , στην συνέχεια πλένεται με νερό γίνεται ψεκάσμος με απολυμαντικό και πλένεται εκ νέου με νερό .Το απολυμαντικό παραμένει για όση ώρα ορίζουν οι οδηγίες του παρασκευαστή .
- Μετά τις εργασίες τελικού καθαρισμού και απολύμανσης πρέπει να αποτρέπεται η εκ νέου μόλυνση .
- Οι εργασίες καθαρισμού και απολύμανσης πρέπει να καταγράφονται και να πιστοποιούνται από τον επίσημο κτηνίατρο ή από πρόσωπο που τελεί υπό την εποπτεία του .

Στις εισόδους και εξόδους της εκμετάλλευσης τοποθετούνται λεκάνες απολύμανσης για τα οχήματα και τα υποδήματα ατόμων που κυκλοφορούν στην εκτροφή .Τα μεταφορικά μέσα με τα οποία έγινε η μεταφορά των βοοειδών καθαρίζονται και απολυμαίνονται με ιδιαίτερη φροντίδα και συμπληρώνεται το σχετικό έντυπο . Στα παράθυρα τοποθετούνται σήτες για την προστασία της εκτροφής από την εισβολή τρωκτικών, αγρίων πτηνών και εντόμων και ενδεχομένως παίρνονται μέτρα εξολόθρευσής τους . Ο χώρος της εκμετάλλευσης περιφράσσεται ώστε να μην είναι εύκολη η πρόσβαση ζώων από την μία εκμετάλλευση στην άλλη .

ΕΝΟΤΗΤΑ 4η

Παράρτημα 1

Έγγραφα επίσημου ελέγχου - υποδείγματα εγγράφων - δελτίων

1. Έκθεση επίσημου ελέγχου εφαρμογής προγράμματος εκρίζωσης της φυματίωσης των βοοειδών (E1)

- Η υποχρεωτική συμπλήρωση του υποδείγματος E1 παρέχει σημαντικές πληροφορίες για κάθε εκτροφή στην οποία εφαρμόζεται το πρόγραμμα εκρίζωσης της νόσου.
- Τα επίσημα αντίγραφα του υποδείγματος E1 διατηρούνται στο φάκελο εκτροφής βοοειδών του κτηνοτρόφου- παραγωγού , στο αρχείο του Αγροτικού Κτηνιατρείου ή Κέντρου και στο αρχείο της Νομαρχιακής Δ/νσης Κτηνιατρικής αντίστοιχα.

**ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΚΡΙΖΩΣΗΣ ΤΗΣ
ΦΥΜΑΤΙΩΣΗΣ ΤΩΝ ΒΟΟΕΙΔΩΝ**

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ:.....

(σημειώστε όπου απαιτείται με «X» στο αντίστοιχο τετράγωνο επιλογής)

A	Ταυτότητα επιχείρησης					
1	Επωνυμία/Όνοματεπώνυμο υπευθύνου					
2	Δ/νοση υπεύθυνου επιχείρησης					
3	Τοποθεσία εκτροφής					
4	Κωδικός εκτροφής					
5	Ζωικό κεφάλαιο	Αγελάδες : Μόσχοι/Μοσχίδες: Λοιπά Βοοειδή:				
6	Κατεύθυνση εκτροφής	Γαλακτοπαραγωγική ☐ Κρεοπαραγωγική ☐ Μεικτή ☐				
7	Όνοματεπώνυμο υπεύθυνου κτηνιάτρου εκτροφής					
B	Μέτρα βιοασφάλειας					
B1	Βιοασφάλεια εγκαταστάσεων					
1	Υπάρχει περίφραξη	ΝΑΙ	☐	ΟΧΙ	☐	
2	Υπάρχει απαγορευτικό σήμα ελεύθερης εισόδου ατόμων και οχημάτων	ΝΑΙ	☐	ΟΧΙ	☐	
3	Σύστημα απολύμανσης εισερχόμενων -εξερχομένων οχημάτων	ΝΑΙ	☐	ΟΧΙ	☐	
4	Είδος υλικού επιστρώσης περιβάλλοντος χώρου	ΝΑΙ	☐	ΟΧΙ	☐	
5	Υπάρχουν προστατευτικά παραθύρων κλπ ανοιγμάτων	ΝΑΙ	☐	ΟΧΙ	☐	
6	Είδος υλικού επιστρώσης δαπέδου					

7	Είδος υλικού επίστρωσης τοίχων					
8	Υπάρχει δυνατότητα πρόσβασης κατοικίδιων ζώων	ΝΑΙ	☐	ΟΧΙ	☐	
9	Υπάρχει δυνατότητα πρόσβασης άγριων πτηνών και ζώων	ΝΑΙ	☐	ΟΧΙ	☐	
10	Υπάρχει χώρος απομάκρυνσης των νεκρών ή άρρωστων βοοειδών	ΝΑΙ	☐	ΟΧΙ	☐	
11	Υπάρχει χώρος συλλογής - απομάκρυνσης - επεξεργασίας στρωμνής - κόπρου	ΝΑΙ	☐	ΟΧΙ	☐	
12	Υπάρχουν χώροι αποθήκευσης ζωοτροφών	ΝΑΙ	☐	ΟΧΙ	☐	
13	Είναι κατάλληλα προστατευμένοι από άγρια πτηνά και τρωκτικά	ΝΑΙ	☐	ΟΧΙ	☐	
14	Σύστημα υδροδότησης	Δίκτυο ☐		Αντληση ☐		
15	Υπάρχουν αποδυτήρια για προσωπικό	ΝΑΙ	☐	ΟΧΙ	☐	
16	Τηρούνται τα μέτρα βιοασφάλειας για το προσωπικό και τους επισκέπτες (ποδιά, καπέλο, ποδονάρια, απολύμανση υποδημάτων κλπ.)	ΝΑΙ	☐	ΟΧΙ	☐	
B2	Βιοασφάλεια συστήματος εκτροφής					
1	Εκτρέφονται άλλα είδη ζώων	ΝΑΙ	☐	ΟΧΙ	☐	
3	Απομακρύνεται η παλαιά στρώμνη -κόπρος	ΝΑΙ	☐	ΟΧΙ	☐	
4	Ακολουθεί καθαρισμός και απολύμανση μετά την απομάκρυνση της κόπρου	ΝΑΙ	☐	ΟΧΙ	☐	
5	Είδος χρησιμοποιούμενου απολυμαντικού					
6	Γίνεται βακτηριακός έλεγχος της αποτελεσματικότητας της απολύμανσης	ΝΑΙ	☐	ΟΧΙ	☐	
7	Γίνεται πρόγραμμα μυοκτονίας	ΝΑΙ	☐	ΟΧΙ	☐	

8	Είδος σκευάσματος κατά την εφαρμογή του προγράμματος της μυοκτονίας					
9	Συχνότητα διενέργειας μυοκτονίας					
10	Γίνεται απεντόμωση	ΝΑΙ	☐	ΟΧΙ	☐	
11	Είδος σκευάσματος					
12	Συχνότητα διενέργειας απεντόμωσης					
13	Γίνεται συντήρηση, καθαρισμός και απολύμανση του εξοπλισμού (ταΐστρες- ποτίστρες- εξαιρισμός κλπ)	ΝΑΙ	☐	ΟΧΙ	☐	
14	Είδος σκευάσματος κατά τον καθαρισμό και την απολύμανση του εξοπλισμού					
15	Συχνότητα διενέργειας καθαρισμού- απολύμανσης καθαρισμού					
B3	Υγιεινή-Ασφάλεια Ζωοτροφών					
Έλεγχος ζωοτροφών						
Χρησιμοποιούμενες ζωοτροφές		(χονδροειδείς - συμπυκνωμένες - ενσίρωμα - λοιπές ζωοτροφές (προσδιορίστε) :			Ισορροπιστές - Βιταμίνες	
1	Προσδιορίστε εργοστάσιο παραγωγής και εμπορική ονομασία					
2	Ύπαρξη υγειονομικού πιστοποιητικού από τον προμηθευτή	ΝΑΙ	☐	ΟΧΙ	☐	
3	Προφυλαγμένος και καθαρός χώρος αποθήκευσης	ΝΑΙ	☐	ΟΧΙ	☐	
4	Απολύμανση χώρου αποθήκευσης	ΝΑΙ	☐	ΟΧΙ	☐	
5	Σκεύασμα					

6	Συχνότητα καθαρισμού και απολυμάνσεων αποθήκης ζωοτροφών					
7	Απολύμανση των οχημάτων μεταφοράς των ζωοτροφών	ΝΑΙ	☐	ΟΧΙ	☐	
8	Σκεύασμα					
9	Συχνότητα απολύμανσης					
10	Δειγματοληψία πρώτων υλών	ΝΑΙ	☐	ΟΧΙ	☐	
11	Δειγματοληψία έτοιμου μίγματος	ΝΑΙ	☐	ΟΧΙ	☐	
12	Συχνότητα δειγματοληψίας					
13	Εργαστήριο αποστολής των δειγμάτων					
14	Εργαστηριακό αποτέλεσμα	θετικό	☐	αρνητικό	☐	
B4	Υγιεινή -Ασφάλεια στρωμνής-κόπρου					
1	Είδος στρωμνής					
2	Τρόπος απομάκρυνσης στρωμνής /κόπρου					
3	Χειρισμός μολυσμένης στρωμνής/κόπρου					
Γ	Πληροφορίες αρχείου εκτροφής					
1	Τηρείται μητρώο βοοειδών	ΝΑΙ	☐	ΟΧΙ	☐	
2	Τηρείται αρχείο διαβατηρίων των βοοειδών της εκτροφής	ΝΑΙ	☐	ΟΧΙ	☐	
3	Τηρείται αρχείο αδειών διακίνησης βοοειδών (για σφαγή, αναπαραγωγή ή θερινή διαβίωση)	ΝΑΙ	☐	ΟΧΙ	☐	

4	Τηρείται αρχείο δελτίων Φυματινισμού	NAI	☐	OXI	☐	
5	Τηρείται αρχείο αποτελεσμάτων με συμπληρωματικές εργαστηριακές εξετάσεις επιβεβαίωσης της μόλυνσης	NAI	☐	OXI	☐	
6	Τηρείται αρχείο βεβαιώσεων σφαγής των μολυσμένων από φυματίωση ζώων	NAI	☐	OXI	☐	
7	Τηρείται αρχείο πιστοποιητικών απολύμανσης	NAI	☐	OXI	☐	
8	Τηρείται αρχείο με αντίγραφα πληρωμής οικονομικών ενισχύσεων λόγω υποχρεωτικής σφαγής των μολυσμένων από φυματίωση ζώων	NAI	☐	OXI	☐	
9	Τηρείται αρχείο φαρμακευτικής αγωγής (αιτία σκεύασμα , έναρξη θεραπείας, διάρκεια φαρμακευτικής αγωγής)	NAI	☐	OXI	☐	
10	Τηρείται αρχείο εμβολιασμού (κατά ασθένεια, είδος σκευάσματος ημερομηνία χορήγησης)	NAI	☐	OXI	☐	
11	Τηρείται αρχείο εργαστηριακών αποτελεσμάτων για τον έλεγχο των ζωοτροφών	NAI	☐	OXI	☐	
12	Τηρείται αρχείο εργαστηριακών αποτελεσμάτων για τον έλεγχο του νερού	NAI	☐	OXI	☐	
13	Τηρείται αρχείο εργαστηριακών αποτελεσμάτων για τον έλεγχο του προγράμματος της απολύμανσης χώρων και εξοπλισμού	NAI	☐	OXI	☐	
14	Τηρείται αρχείο προγράμματος μυοκτονίας	NAI	☐	OXI	☐	

Δ	<p>Συστάσεις προς τον υπεύθυνο της επιχείρησης ή τον εκπρόσωπο του</p>	
	<p>Ο υπογράφων (ονοματεπώνυμο υπεύθυνου επιχείρησης ή εκπροσώπου του παρόντος κατά τον έλεγχο) · δηλώνω ότι έλαβα γνώση των ευρημάτων κατά τον έλεγχο.</p> <p>Ημερομηνία :</p> <p>Υπογραφή:</p>	<p>Ο επίσημος κτηνίατρος (Ονοματεπώνυμο) </p> <p>Ημερομηνία :</p> <p>Υπογραφή:</p>

4. Σειρά ακολουθούμενων ενεργειών σε περίπτωση θετικού ή ύποπτου στη δοκιμή φυματινισμού ζώου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ
ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ.....
.....
Δ/ΝΣΗ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ.....

Ημερομηνία...../...../.....
Αριθ. Πρωτ.:

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ:.....
ΤΧ. Δ/ΝΣΗ:.....
ΤΗΛ:.....
ΦΑΞ:.....
E-MAIL:.....

Προς: Πίνακας Διανομής

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ο Προϊστάμενος Δ/σης Κτηνιατρικής

Έχοντας υπόψη:

- 1.Τις διατάξεις του άρθρου 1 του Π.Δ. 133/13-4-1992 (Α'66) «επιβολή υγειονομικών και λοιπών μέτρων για την προστασία και εξυγίανσης της κτηνοτροφίας από λοιμώδη και παρασιτικά νοσήματα των ζώων»
- 2.Τις διατάξεις του Π.Δ. 101/8-3-1985 (Α '32) «λήψη υγειονομικών και λοιπών μέτρων προς πρόληψη και καταστολή της φυματίωσης, βρουκέλλωσης, ενζωτικής λεύκωσης των βοοειδών» όπως ισχύει.
- 3.Το Π.Δ. 308/2000 (Α '252) όροι υγειονομικού ελέγχου που διέπουν το εμπόριο ορισμένων ειδών ζώντων ζώων σε συμμόρφωση προς τις οδηγίες 64/432/ΕΟΚ και 72/462/ΕΟΚ του Συμβουλίου.
- 4.Την με αριθ. Πρωτ. 258733/17-7-2007 (Β'1216) Απόφαση του Υπουργού Αγρ. Ανάπτυξης & Τροφίμων “πρόγραμμα εκρίζωσης της Φυματίωσης των βοοειδών”
- 5.Την με αριθ.....Κοινή Απόφαση των Υπουργών Αγρ. Ανάπτυξης & Τροφίμων και Οικονομικών για το πρόγραμμα οικονομικών αποζημιώσεων και ενισχύσεων των Κτηνοτρόφων, στα πλαίσια εξυγίανσης του ζωϊκού Κεφαλαίου της χώρας, έτους.....
- 6.Το με αριθ. πρωτ..... έγγραφο του Κτηνιατρικού Κέντρου.....
- 7.Την ανάγνωση των αποτελεσμάτων ενδοδερμικής δοκιμής φυματινισμού που έγινε στις.....
- 8.Την με αρ. πρωτ.....εργαστηριακή εξέταση του Κτηνιατρικού Εργαστηρίου Αναφοράς.....
- 9.Την αριθμ..... απόφαση Νομάρχη.....«Περί μεταβίβασης εξουσίας για υπογραφή με εντολή Νομάρχη».

Αποφασίζουμε

1. Χαρακτηρίζουμε μολυσμένη από Φυματίωση (Γ+) την εκτροφή βοοειδών του/της.....με κωδικό εκτροφής.....η οποία βρίσκεται (Κοινότητα - περιοχή - θέση).....του Δήμου.....

Επιβάλλουμε τα ακόλουθα μέτρα.

A) Μέτρα που λαμβάνονται πριν την σφαγή των θετικών ζώων:

1. Η εκτροφή, τίθεται σε απομόνωση και απαγορεύεται η είσοδος των ζώων σε αυτή.
2. Στις εισόδους και εξόδους της εκμετάλλευσης τοποθετούνται λεκάνες απολύμανσης για τα οχήματα και για τα υποδήματα ατόμων που κυκλοφορούν στην εκτροφή.
3. Απαγορεύεται η έξοδος ζώων από την εκτροφή εκτός αυτών που εξέρχονται με ειδική άδεια του Κτηνιατρικού Κέντρου και προορίζονται για άμεση σφαγή.
4. Τα μολυσμένα ζώα καταγράφονται, σημαίνονται με διάτρηση του δεξιού αυτιού σε σχήμα T και απομονώνονται από τα υπόλοιπα ζώα της εκτροφής μέχρι τη σφαγή τους.
5. Διενεργείται επιδημιολογική έρευνα προκειμένου να διαπιστωθεί η πηγή μόλυνσης, όπως επίσης και να επισημανθούν εκτροφές βοοειδών οι οποίες είναι επιδημιολογικά συνδεδεμένες με την μολυσμένη εκτροφή. Τα στοιχεία της ανωτέρω έρευνας καταγράφονται στο «Δελτίο Επιδημιολογικής Διερεύνησης».
6. Απαγορεύεται η ύπαρξη στην εκτροφή ζώων ευαίσθητων ειδών στη φυματίωση των βοοειδών. Εφόσον υπάρχουν, αυτά ελέγχονται με τις κατάλληλες για το είδος του ζώου δοκιμές, σφάζονται και δεν αποζημιώνονται.
7. Το γάλα που προέρχεται από μολυσμένα ζώα που πάσχουν από φυματιώδη μαστίτιδα καταστρέφεται.
8. Το γάλα που προέρχεται από **ζώα που αντέδρασαν θετικά σε ενδοδερμικό φυματινισμό απαγορεύεται να** χρησιμοποιείται για ανθρώπινη κατανάλωση. Συγκεντρώνεται σε ξεχωριστό δοχείο και είναι δυνατό να χορηγηθεί μόνο για διατροφή των ζώων, αφού προηγουμένως υποστεί την κατάλληλη θερμική επεξεργασία.
9. Το γάλα που προέρχεται από τα ζώα της μολυσμένης εκτροφής που αντέδρασαν **αρνητικά στον ενδοδερμικό φυματινισμό** χρησιμοποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού 853/2004 Ε.Ε. Παράρτημα III, τμήμα ΙΧ κεφ. Ι παρ. 3γ..
10. Η κόπρος και η στρωμή των ζώων από τους χώρους εκτροφής συγκεντρώνεται σε ειδικό σημείο και ψεκάζεται καθημερινά με κατάλληλο απολυμαντικό, εκτός εάν αυτή καλύπτεται με στρώμα χώματος. Απαγορεύεται η μεταφορά της κόπρου και της στρωμνής εκτός εκτροφής πριν περάσουν 3 εβδομάδες από τον ψεκασμό της με κατάλληλο απολυμαντικό εγκεκριμένο από τον ΕΟΦ.

B) Απομόνωση μέχρι τη σφαγή τους, των κατωτέρω βοοειδών:

Αριθ. Σήμανσης	Κατηγορία	Φυλή	Ηλικία	Ημερ/νια Γεν.

11. **Η Σφαγή των μολυσμένων ζώων** διενεργείται, σύμφωνα με τον Κανονισμό 854/2004 Ε.Ε., Κεφ.ΙΧ, Ε και σε χρονικό διάστημα μικρότερο των 30 ημερών από την ημερομηνία επίδοσης της απόφασης λήψης μέτρων στον εκτροφέα των ζώων. Η μεταφορά των ζώων στο σφαγείο θα

εκτελείται μετά από σχετική άδεια του Α.Κ της περιοχής και αφού ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα για να μην επεκταθεί η μόλυνση. Η σφαγή των θετικών ζώων θα πραγματοποιηθεί σε σφαγείο εγκεκριμένο για την σφαγή φυματικών ζώων και σε συγκεκριμένες ώρες και ημέρες.

12. Στο σφάγιο εκτελείται **λεπτομερής κρεοσκοπικός έλεγχος** προκειμένου να διαπιστωθεί η ύπαρξη αλλοιώσεων. **Εφόσον διαπιστωθούν αλλοιώσεις, οι οποίες πιθανόν να οφείλονται σε μόλυνση από *M. bovis*, συλλέγονται και αποστέλλονται στο αρμόδιο εργαστήριο Αναφοράς για ιστολογική και βακτηριολογική εξέταση προκειμένου να επιβεβαιωθεί η ύπαρξη της νόσου.** Τα αποτελέσματα των εργαστηριακών εξετάσεων αποστέλλονται από τη Δ/νση Κτηνιατρικής του νομού που έχει σφαγεί το ζώο στη Δ/νση Κτηνιατρικής του τόπου προέλευσης αυτών.

Γ) Μέτρα που λαμβάνονται μετά τη σφαγή των θετικών ζώων:

1. Μετά τη σφαγή του τελευταίου μολυσμένου ζώου διενεργείται στην εκτροφή καθαρισμός και απολύμανση των χώρων και των εργαλείων υπό την επίβλεψη κτηνιάτρου του Α.Κ της περιοχής.
2. Μετά την ολοκλήρωση των διαδικασιών απολύμανσης της εκτροφής εκδίδεται πιστοποιητικό απολύμανσης σε δύο αντίτυπα. Το ένα αντίτυπο παραδίδεται στον κτηνοτρόφο και τηρείται στο αρχείο της εκτροφής και το άλλο τηρείται στο αρχείο του Αγροτικού Κτηνιατρικού Κέντρου της περιοχής.

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ Δ/ΝΣΗΣ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

1. Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων
Γεν. Δ/νση Κτηνιατρικής
Δ/νση Υγείας των Ζώων, Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων
Αχαρνών 2, 10176 Αθήνα
2. Δήμο.....
3. Κτηνιατρικά Κέντρα
4. Δ/νσεις Κτηνιατρικής όμορων νομών
5. Γαλακτοβιομηχανία παράδοσης γάλακτος
6. Ιδιοκτήτη:.....(με ενυπόγραφη επίδοση)
Ημερομηνία.....

(Ο ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ)

5. Δελτίο επιδημιολογικής διερεύνησης εκτροφής μολυσμένης από *Mycobacterium bovis* (Δ1)

- Η συμπλήρωση του «Δελτίου Επιδημιολογικής Διερεύνησης Εκτροφής Μολυσμένης από «*Mycobacterium bovis*» (Δ1) παρέχει σημαντικές πληροφορίες για κάθε μολυσμένη εκτροφή και συμβάλλει στην επιδημιολογική έρευνα, όταν απαιτείται, για την επιβεβαίωση της μόλυνσης σε μια εκτροφή.
- Όταν γνωστοποιηθούν τα αποτελέσματα του ενδοδερμικού φυματινισμού σε μια εκτροφή και αυτή χαρακτηριστεί ως **μολυσμένη**, ή όταν σύμφωνα με τους όρους του προγράμματος **απαιτείται επιδημιολογική έρευνα**, συμπληρώνεται **υποχρεωτικά** το «Δελτίο Επιδημιολογικής Διερεύνησης Εκτροφής Μολυσμένης από *Mycobacterium bovis*» από κτηνίατρο του Α.Κ. της περιοχής, το οποίο στη συνέχεια θα συμπεριλαμβάνεται στον ατομικό φάκελο του κτηνοτρόφου που τηρείται στο αρχείο του Α.Κ. Αντίγραφο του δελτίου πρέπει να αποστέλλεται στον υπεύθυνο για την παρακολούθηση των προγραμμάτων κτηνίατρο της Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του νομού με σκοπό την ενημέρωση για τις μολυσμένες εκτροφές. **Η Διεύθυνση Κτηνιατρικής έχει την ευθύνη για την καταγραφή και αξιολόγηση των επιδημιολογικών δεδομένων και των πιθανών και συνήθων πηγών μόλυνσης των εκτροφών μιας περιοχής**, ώστε να καθορίσει τα περαιτέρω μέτρα και τις απαραίτητες ενέργειες για τον αποτελεσματικό έλεγχο και την εκρίζωση της φυματίωσης στη περιοχή.
- Σε περίπτωση που το ποσοστό μόλυνσης της εκτροφής μετά την γνωστοποίηση των αποτελεσμάτων επιβάλλει καθολική σφαγή των ζώων της εκτροφής (είτε μετά την πρώτη εξέταση, είτε μετά την επαναληπτική εξέταση 60 ημέρες μετά την σφαγή και του τελευταίου θετικού ζώου), **μαζί με το πρακτικό της επιτροπής εμπειρογνομόνων θα αποστέλλεται συμπληρωμένο και το «Δελτίο Επιδημιολογικής Διερεύνησης Εκτροφής Μολυσμένης από *Mycobacterium bovis*» στο Τμήμα Ζωοανθρωπονόσων της Δ/σης Υγείας των Ζώων της Γενικής Δ/σης Κτηνιατρικής.**

**ΔΕΛΤΙΟ ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗΣ ΕΚΤΡΟΦΗΣ ΒΟΟΕΙΔΩΝ
ΜΟΛΥΣΜΕΝΗΣ ΑΠΟ *Mycobacterium bovis* (Δ1)**

1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗ ΕΚΤΡΟΦΗΣ

ΕΠΩΝΥΜΟ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗ ΟΝΟΜΑ ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΡΟΣ.....
 ΤΟΠΟΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ: ΔΗΜΟΣ ΧΩΡΙΟ.....
 ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: ΟΔΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΗΛ.....

ΣΥΝΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ : ΝΑΙ ΟΧΙ

(Σημειώσατε με 3)

ΕΠΩΝΥΜΟ ΟΝΟΜΑ ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΡΟΣ
 ΤΟΠΟΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ: ΔΗΜΟΣ ΧΩΡΙΟ.....
 ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: ΟΔΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΗΛ.....

2. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΚΤΡΟΦΗΣ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΚΤΡΟΦΗΣΑΓΡΟΤΙΚΟ ΚΤΗΝΙΑΤΡΕΙΟ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

ΤΟΠΟΣ ΜΟΝΙΜΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΕΚΤΡΟΦΗΣ
 ΝΟΜΟΣ..... ΔΗΜΟΣ..... ΧΩΡΙΟ ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ

ΕΙΔΟΣ ΕΚΤΡΟΦΗΣ : ΕΝΣΤΑΥΛΙΣΜΕΝΗ ΑΓΕΛΑΙΑ

(Σημειώσατε με 3)

ΕΙΔΟΣ ΖΩΩΝ : ΒΟΟΕΙΔΗ ΠΡΟΒΑΤΑ ΑΙΓΕΣ

(Σημειώσατε με 3)

ΑΡΙΘΜΟΣ ΖΩΩΝ: ΑΓΕΛΑΔΕΣ ΜΟΣΧΟΙ ΤΑΥΡΟΙ

(Σημειώσατε με αριθμό)

ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΤΡΟΦΗΣ : ΓΑΛΑ ΚΡΕΑΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ

(Σημειώσατε με 3)

ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΦΥΜΑΤΙΩΣΗ :

(πριν την παρούσα εξέταση)

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΕΚΤΡΟΦΗΣ:

3. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΖΩΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

ΑΓΕΛΑΔΕΣ: ΦΥΛΗ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ

ΤΑΥΡΟΙ : ΦΥΛΗ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ.....

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΗΛΙΚΙΩΝ (Σημειώσατε με αριθμό)

0-1 ΕΤΗ ΕΤΗ 1-2 ΕΤΗ 2-3 ΕΤΗ 3-4 ΕΤΗ 4-5 ΕΤΗ 5-6 > ΕΤΗ 6

ΡΥΘΜΟΣ ΑΝΑΝΕΩΣΗΣ: ... % ΤΩΝ ΕΝΗΛΙΚΩΝ ΚΑΘΕ ΕΤΟΣ

4. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΤΙΡΙΑΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ - ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΤΙΡΙΩΝ ΧΩΡΩΝ ΕΝΣΤΑΥΛΙΣΜΟΥ:

.....

ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΕΝΣΤΑΥΛΙΣΜΟΥ

ΠΥΚΝΟΤΗΤΑ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ Μ² / ΖΩΟ

ΤΑΪΣΤΡΕΣ : (Σημειώσατε με 3) ΑΤΟΜΙΚΕΣ

ΟΜΑΔΙΚΕΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ:

ΠΟΤΙΣΤΡΕΣ : (Σημειώσατε με 3) ΑΤΟΜΙΚΕΣ

ΟΜΑΔΙΚΕΣ

ΠΑΡΟΧΗ ΥΔΑΤΟΣ (Σημειώσατε με 3)

ΥΔΑΤΟΣΥΛΛΟΓΗ

ΔΙΚΤΥΟ ΥΔΡΕΥΣΗΣ

ΓΕΩΤΡΗΣΗ

ΔΙΕΡΧΟΜΕΝΟ ΡΥΑΚΙ / ΠΟΤΑΜΙ

ΑΜΕΛΚΤΗΡΙΟ: (Σημειώσατε με 3) ΝΑΙ

ΟΧΙ

Αν ΝΑΙ: ΤΥΠΟΣ: ψαροκόκκαλο

καρουσέλ

πόσων θέσεων :

5. ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΚΤΡΟΦΗΣ

ΔΙΑΤΡΟΦΗ : (ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΣΥΝΘΕΣΗΣ ΣΙΤΗΡΕΣΙΟΥ)

.....

.....

ΒΟΣΚΗΣΗ (Σημειώσατε με 3)

ΣΕ ΙΔΙΟΚΤΗΤΟ ΒΟΣΚΟΤΟΠΟ

ΣΕ ΚΟΙΝΟ ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ (ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΣ)

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ:

.....

ΑΜΕΛΞΗ: (Σημειώσατε με 3)

ΜΕ ΤΟ ΧΕΡΙ :

ΜΗΧΑΝΙΚΗ :

ΜΕ ΚΑΔΟΥΣ

ΜΕ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΓΑΛΑΚΤΟΣ

ΣΤΟ ΑΜΕΛΚΤΗΡΙΟ

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ: (Σημειώσατε με 3)

ΦΥΣΙΚΗ ΟΧΕΙΑ

ΤΕΧΝΗΤΗ ΣΠΕΡΜΑΤΕΓΧΥΣΗ

ΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΟΙΣΤΡΟΥ (Σημειώσατε ΝΑΙ-ΟΧΙ)

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΚΕΤΩΝ : (Σημειώσατε ΝΑΙ-ΟΧΙ)

ΥΠΑΡΧΕΙ ΧΩΡΟΣ ΤΟΚΕΤΩΝ

ΤΑ ΖΩΑ ΠΟΥ ΓΕΝΝΗΣΑΝ ΕΝΣΤΑΥΛΙΖΟΝΤΑΙ ΞΕΧΩΡΙΣΤΑ

6. ΘΡΕΠΤΙΚΗ - ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΖΩΩΝ

ΘΡΕΠΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΖΩΩΝ : (Σημειώσατε με 3)

ΠΟΛΥ ΚΑΛΗ

ΚΑΛΗ

ΜΕΤΡΙΑ

ΚΑΚΗ

ΑΠΙΣΧΝΑΝΣΗ

ΝΟΣΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΔΙΑΓΝΩΣΤΕΙ ΚΑΤΑ ΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ ΣΤΗΝ ΕΚΤΡΟΦΗ

.....
.....

7. ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗ ΣΕ ΘΕΡΙΝΟ ΒΟΣΚΟΤΟΠΟ

ΗΜΕΡ. ΑΝΑΧΩΡΗΣΗΣ : ΗΜΕΡ. ΕΠΑΝΟΔΟΥ:

ΝΟΜΟΣ ΘΕΡΙΝΗΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ: ΔΗΜΟΣ :

ΧΩΡΙΟ : ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ :

ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΚΤΗΝΙΑΤΡΕΙΟ ΠΕΡΙΟΧΗΣ :

ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ : (Σημειώσατε με 3) ΙΔΙΟΚΤΗΤΟΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΣ

8. ΠΡΟΛΗΨΗ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ

Α. ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟΙ (Σημειώσατε με ΝΑΙ-ΟΧΙ)

Λ.ΡΙΝΟΤΡΑΧΕΙΠΤΙΔΑ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΥ ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟΥ

ΚΟΛΙΒΑΚΙΛΛΩΣΗ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΥ ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟΥ

ΠΑΣΤΕΡΙΔΙΑΣΗ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΥ ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟΥ

ΑΛΛΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ:

.....
.....

Β. ΑΠΟΠΑΡΑΣΙΤΙΣΜΟΣ

ΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ :

ΔΟΣΗ : ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ :

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ :

9. ΕΠΑΦΗ ΜΕ ΖΩΑ ΑΛΛΩΝ ΕΚΤΡΟΦΩΝ

Η παρούσα εκτροφή γειτνιάζει με άλλες εκτροφές (Σημειώσατε με ΝΑΙ-ΟΧΙ)

Στο τόπο μόνιμης εγκατάστασης

Στο τόπο θερινής διαβίωσης

Αν ΝΑΙ, αναφέρατε τους κωδικούς αριθμούς, το υγειονομικό καθεστώς ως προς τη φυματίωση των εκτροφών με τις οποίες γειτνιάζει η παρούσα εκτροφή καθώς και έναν ή περισσότερους τρόπους επαφής που περιγράφονται στο σχετικό πίνακα (χρησιμοποιώντας το ανάλογο γράμμα κατά περίπτωση)

Στο τόπο μόνιμης εγκατάστασης			Στο τόπο θερινής διαβίωσης		
Κωδικός Εκτροφής	Υγειονομικό καθεστώς	Τρόπος επαφής	Κωδικός Εκτροφής	Υγειονομικό καθεστώς	Τρόπος επαφής

Τρόποι επαφής:

(Α) Κοινή βόσκηση

(Β) Κοινή λήψη ύδατος

(Γ) Διερχόμενα λύματα

(Δ) Κοινή χρήση εργαλείων/εξοπλισμού

(Ε) Κοινή χρήση μεταφορικών μέσων για αποκομιδή κόπρου, στρωμνής, ζώων κλπ.

(ΣΤ) Απασχόληση προσωπικού από γειτονικές εκτροφές

(Ζ) Χρήση κοινής οδού

10. ΕΠΑΦΗ ΜΕ ΖΩΑ ΑΛΛΩΝ ΕΙΔΩΝ ΕΥΑΙΣΘΗΤΩΝ ΣΤΗ ΦΥΜΑΤΙΩΣΗ

(Σημειώσατε με 3)

ΑΙΓΕΣ ΣΚΥΛΟΙ ΧΟΙΡΟΙ

ΑΛΛΑ ΕΙΔΗ ΖΩΩΝ

11. ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΚΑΙ ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΖΩΩΝ

Συμπληρώστε τους παρακάτω πίνακες αν έχουν εισαχθεί (11α) ή εξαχθεί (11β) ζώα από την εκτροφή τα τελευταία **τρία** χρόνια και μέχρι την εμφάνιση της μόλυνσης (Για τη συμπλήρωση των πινάκων συνιστάται ο έλεγχος του μητρώου της εκτροφής και των διαβατηρίων των βοοειδών)

11α. ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΖΩΩΝ

Ημερομηνία Εισαγωγής	Αριθμός Ζώων	Αρσενικά		Θηλυκά		Κωδικός Εκτροφής Προέλευσης	Ημερομηνία τελευταίας εξέτασης για φυματίωση
		<12 μηνών	>12 μηνών	<12 μηνών	>12 μηνών		
						ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ *	

- Αναγράψετε: την Χώρα για εκτροφή εισαγωγής, τον ίδιο ή άλλο Νομό για εγχώρια εκτροφή, τη φράση Γειτονική εκτροφή για εκτροφή από την ίδια περιοχή.

ΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ	ΕΙΔΟΣ ΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΖΩΩΝ ΠΟΥ ΥΠΗΡΧΑΝ		ΑΡΙΘΜΟΣ ΖΩΩΝ ΠΟΥ ΕΞΕΤΑΣΤΗΚΑΝ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ	
		ΑΓΕΛΛΑΔΕΣ	ΜΟΣΧΟΙ		ΘΕΤΙΚΑ ΖΩΑ	ΑΡΝΗΤΙΚΑ ΖΩΑ

13. ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΦΥΜΑΤΙΩΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΚΤΡΟΦΗ**ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΜΟΛΥΝΣΗΣ**

α) Υπήρξε κρούσμα φυματίωσης τα τελευταία έξι χρόνια στην εκτροφή;

ΝΑΙ ΟΧΙ (Σημειώσατε με X)

Αν ΝΑΙ, τότε υπήρξε το τελευταίο κρούσμα; Έτος

β) Ολοκληρώθηκε η διαδικασία εξυγίανσης; ΝΑΙ ΟΧΙ

Αν ΝΑΙ, τότε αποκαταστάθηκε το καθεστώς της εκτροφής;

Ημερομηνία

Αν ΟΧΙ, αιτιολογήσατε:

.....

γ) Ενσταυλίστηκαν νέα ζώα στην εκτροφή; ΝΑΙ ΟΧΙ

Αν ΝΑΙ, τότε άρχισε η διαδικασία; (μήνας)..... (έτος).....

ΕΠΙΠΕΔΟ ΜΟΛΥΝΣΗΣ ΣΤΗ ΠΕΡΙΟΧΗ

Σε τι ποσοστό μόλυνσης κυμαίνεται η φυματίωση στη περιοχή

Τα τελευταία έξι χρόνια; (από) (έως)

Το τρέχον έτος (από) (έως)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΜΟΛΥΝΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΚΤΡΟΦΗ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΔΙΑΓΝΩΣΗΣ :

ΑΡΙΘΜΟΣ ΖΩΩΝ ΠΟΥ ΕΔΩΣΑΝ ΘΕΤΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ

ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΟΛΥΝΣΗΣ:.....

Η εξέταση έγινε με μία ή περισσότερες από τις παρακάτω μεθόδους: (Σημειώσατε με 3)

ΑΠΛΟ ΕΝΔΟΔΕΡΜΙΚΟ ΦΥΜΑΤΙΝΙΣΜΟ

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟ ΕΝΔΟΔΕΡΜΙΚΟ ΦΥΜΑΤΙΝΙΣΜΟ

ΑΛΛΗ ΕΞΕΤΑΣΗ

ΗΛΙΚΙΑ ΖΩΩΝ ΘΕΤΙΚΩΝ ΣΤΟΝ ΦΥΜΑΤΙΝΙΣΜΟ

ΕΤΗ: 0-1 1-2 2-3 3-4 4-5 5-6 > 6

ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΑΡΑΤΗΡΗΘΗΚΑΝ:

.....

Σε περίπτωση που απαιτείται περαιτέρω επιδημιολογική έρευνα για επιβεβαίωση της μόλυνσης στην εκτροφή, γνωρίζετε αν ζώα που αντέδρασαν θετικά στη παρούσα ή σε προηγούμενη μόλυνση και σφάγηκαν παρουσίαζαν αλλοιώσεις φυματίωσης;

(Σημειώσατε ΝΑΙ-ΟΧΙ)

Αν ΝΑΙ έγινε εργαστηριακή επιβεβαίωση από δείγματα ιστών για την ύπαρξη του mycobacterium bovis;

(Σημειώσατε ΝΑΙ-ΟΧΙ)

Επιβεβαιώθηκε η ύπαρξη του mycobacterium bovis;

(Σημειώσατε ΝΑΙ-ΟΧΙ)

15. ΑΠΟΛΥΜΑΝΣΕΙΣ

Κάθε πότε γίνεται απολύμανση στην εκτροφή;

Από ποιόν;

Ημερομηνία τελευταίας απολύμανσης:

Αν υπήρξε προηγούμενη μόλυνση στην εκτροφή χορηγήθηκε πιστοποιητικό

Απολύμανσης μετά την ολοκλήρωση των διαδικασιών ΝΑΙ ΟΧΙ

Χρησιμοποιούμενα σκευάσματα:

Τρόπος εφαρμογής:

.....

.....

15. ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΗΣ ΕΚΤΡΟΦΗΣ

ΓΑΛΑ : ΠΑΡΑΛΗΠΤΗΣ:

Παράγονται γαλακτοκομικά προϊόντα στην εκτροφή; (Σημειώσατε με ΝΑΙ-ΟΧΙ)

Αν ΝΑΙ, τηρούνται οι προϋποθέσεις;

16. ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΚΡΟΥΣΜΑΤΟΣ ΦΥΜΑΤΙΩΣΗΣ ΣΕ ΑΝΘΡΩΠΟ

Υπήρξε κρούσμα φυματίωσης σε άνθρωπο στην εκτροφή;
(Σημειώσατε με ΝΑΙ- ΟΧΙ)

Αν ΝΑΙ: ΙΔΙΟΤΗΤΑ:..... ΗΛΙΚΙΑ:.....

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΔΙΑΓΝΩΣΗΣ:

ΠΙΘΑΝΟΣ ΤΡΟΠΟΣ ΜΟΛΥΝΣΗΣ:

17. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Από τα στοιχεία του παραπάνω επιδημιολογικού δελτίου προσδιορίσατε τους πιθανούς τρόπους μόλυνσης της εκτροφής: (Σημειώσατε με Χ και αιτιολογήσατε)

Παροχή νερού

Παρουσία άλλων ζώων πλην βοοειδών στην εκτροφή ή επαφή με ζώα ευαίσθητα στη φυματίωση

Επαφή με μολυσμένες γειτονικές εκτροφές στο τόπο μονίμων εγκαταστάσεων της εκτροφής ή κατά τη θερινή διαβίωση:

Διερχόμενα λύματα Χρήση εργαλείων/εξοπλισμού Προσωπικό

Χρήση μεταφορικών μέσων για αποκομιδή κόπρου, στρωμνής, μεταφορά ζώων

Κοινή βόσκηση Χρήση κοινής οδού Κοινή λήψη ύδατος

Άλλο

Μολυσμένος ταύρος Χρήση μολυσμένου σπέρματος
Μη τήρηση των όρων του προγράμματος στις εισαγωγές ζώων

Πλημμελής εκτέλεση των απαιτούμενων ελέγχων στα εισαγόμενα ζώα

Εισαγωγή από εκτροφές ύποπτες φυματίωσης Από άλλες πηγές

- Σύνδεση προηγούμενης μόλυνσης με την παρούσα
- Καθυστέρηση διαδικασιών εξυγίανσης
- Εγκατάσταση νέων ζώων πριν την ολοκλήρωση της εξυγίανσης
- Κακή διαχείριση μολυσμένης κόπρου, στρωμνής κλπ.
- Ελλιπής απολύμανση υλικών/εξοπλισμού/κτιριακών εγκατάσεων κλπ.

Άλλα σχόλια

.....

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:

Ο ΕΝΕΡΓΗΣΑΣ ΤΗΝ
ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΚΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ

6. ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΟΝΩΝ ΓΙΑ ΠΡΟΤΑΣΗ ΚΑΘΟΛΙΚΗΣ ΣΦΑΓΗΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ ΕΚΤΡΟΦΗΣ ΒΟΟΕΙΔΩΝ

Την (ημ/νια)..... ημέρα..... Συγκροτήθηκε επιτροπή σύμφωνα με τον αριθμό.....έγγραφο της Διεύθυνσης Κτηνιατρικής (Νομός).....αποτελούμενη από τους παρακάτω:

1.(Ονοματεπώνυμο).....
(Τίτλος).....
..., ως Πρόεδρος.

2.(Ονοματεπώνυμο).....
(Τίτλος).....
..., ως Μέλος.

3.(Ονοματεπώνυμο).....
.....(Τίτλος).....
....., ως Επιδημιολόγο, σύμφωνα με τον αριθμό.....έγγραφο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

με σκοπό την επιτόπια επιδημιολογική διερεύνηση της εκτροφής βοοειδών του κτηνοτρόφου (ονοματεπώνυμο/Πατρώνυμο).....
.....με κωδικό εκτροφής.....
που βρέθηκε μολυσμένη από φυματίωση.

Στοιχεία Εκτροφής

Αριθμός ζώων που υπάρχουν στην εκτροφή:

Μόσχοι.....Ταύροι.....Μοσχίδες.....Αγελάδες.....
.....

Αριθμός εγκύων ζώων στην εκτροφή.....

1^{ος} Έλεγχος:

Αριθμός δελτίου ενδοδερμικού φυματινισμού.....

Ημερομηνία γνωστοποίησης των αποτελεσμάτων.....

Αριθμός ζώων που εξετάστηκαν.....

Αριθμός ζώων που αντέδρασαν θετικά.....

Αριθμός ζώων που αντέδρασαν αρνητικά.....

Ποσοστό μόλυνσης.....

Αν το ποσοστό μόλυνσης κατά την 1^η εξέταση είναι > 50%

Προτείνεται να σφαγούν όλα τα ζώα της εκτροφής επειδή:

- Ο κίνδυνος επέκτασης της μόλυνσης σε γειτονικές εκτροφές είναι μεγάλος.
- Δεν υπάρχει ιστορικό φυματίωσης στη περιοχή που βρίσκεται η μολυσμένη εκτροφή.
- Η λήψη υγειονομικών μέτρων στην εκτροφή είναι αδύνατο να αποτρέψει την επέκταση της μόλυνσης και στα υπόλοιπα ζώα της εκτροφής.
- Η κατάσταση των εγκαταστάσεων και η πρακτική διαχείρισης της εκτροφής δεν συμβάλλουν στον περιορισμό της μόλυνσης.
- Οι κλιματολογικές συνθήκες ευνοούν την επιβίωση του μυκοβακτηριδίου.
- Το ποσοστό μόλυνσης επιβάλλει την σφαγή μεγάλου αριθμού ζώων που έχουν αντιδράσει θετικά ώστε να καθιστά την εκτροφή μη βιώσιμη.
- Άλλο.....
.....
.....
.....

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ
(Υπογραφές)

1.

2.

3.

7. ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΚΑΘΟΛΙΚΗΣ ΣΦΑΓΗΣ ΒΟΟΕΙΔΩΝ ΛΟΓΩ ΦΥΜΑΤΙΩΣΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
 ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ
 ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ

Ταχ. Δ/νση :
 Ταχ. Κώδικας :
 Πληροφορίες :
 Τηλέφωνο :
 Fax :
 E- mail :

Ημερομηνία.....
 Αρ. πρωτ. :

Προς: Υπ.Αγροτικής Ανάπτυξης
 και Τροφίμων
 Γεν. Δ/νση Κτηνιατρικής
 Δ/νση Υγείας των Ζώων
 Τμήμα Ζωοανθορονόσων
 Αχαρνών 2 – Τ.Κ 10176

ΘΕΜΑ: Πρόταση καθολικής σφαγής βοοειδών λόγω φυματίωσης.

Σας διαβιβάζουμε συνημμένα, πρόταση για καθολική σφαγή των ζώων της εκτροφής
 ΤΟΥ.....
 κατοίκου.....
 με κωδικό.....
 αριθμός ζώων στην εκτροφή.....

Συνημμένα υποβάλλονται:

- 1.Πρακτικό της επιτροπής εμπειρογνομόνων
- 2.Δελτίο επιδημιολογικής διερεύνησης της εκτροφής.

Ο Δ/ντης Κτηνιατρικής

8. ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΕΚΤΡΟΦΗΣ ΒΟΟΕΙΔΩΝ ΓΙΑ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΓΑΛΑΚΤΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ.....

Ημερομηνία/...../.....

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ.....
ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΚΤΗΝΙΑΤΡΕΙΟ.....

Αριθ. πρωτ.:

Ταχ. Δ/νση :
Ταχ. Κώδικας :
Πληροφορίες :
Τηλέφωνο :
Fax :
e-mail :

ΠΡΟΣ: Κτηνοτρόφο.....

ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΕΚΤΡΟΦΗΣ (για παράδοση γάλακτος)

Βεβαιώνεται ότι.....στην
εκτροφή¹.....

του κτηνοτρόφου².....

κατοίκου.....με κωδικό
εκτροφής EL

η οποία αποτελείται από³..... τηρούνται οι
υγειονομικές απαιτήσεις για την παραγωγή νωπού γάλακτος, όπως καθορίζονται στα σημεία 2-5
του Κεφαλαίου I του τμήματος ΙΧ (περί Νωπού Γάλακτος και γαλακτοκομικών προϊόντων) του
Κανονισμού (ΕΚ) 853/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 29^{ης}
Απριλίου 2004 (L226/22)

Υγειονομικό καθεστώς εκτροφής:

Ημερομηνία τελευταίου φυματινισμού:

Ημερομηνία τελευταίας αιμοληψίας:

Ημερομηνία τελευταίας γαλακτοληψίας:

Ημερομηνία τελευταίου εμβολιασμού:

Είδος εμβολίου:

Διάρκεια ισχύος : έξι (6) μήνες εφόσον το υγειονομικό καθεστώς της εκτροφής κατά την
διάρκεια του χρονικού διαστήματος των έξι μηνών δεν μεταβλήθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις
των εθνικών προγραμμάτων ελέγχου και εκρίζωσης ζωοανθρωπονόσων.

1. είδος ζώου
2. επώνυμο – όνομα
3. αριθμός ζώων

Ο ΚΤΗΝΙΑΤΡΟΣ

.....

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 1 - ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ - ΑΠΟΛΥΜΑΝΣΗΣ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΟΥ ΜΕΣΟΥ**9. Πιστοποιητικό καθαρισμού –απολύμανσης μεταφορικού μέσου****ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ 1**

Ημερομηνία :

Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση:

Λ/νση Κτηνιατρικής:

Όνομα σφαγείου:

Κωδικός αριθμός σφαγείου:.....

Ταχυδρομική δ/ση:

Ταχυδρομικός κώδικας:

Βεβαιώνεται ότι το μεταφορικό μέσο με τα στοιχεία :

Όνοματεπώνυμο ιδιοκτήτη - μεταφορέα:

Κωδικός μεταφορέα:.....

Διεύθυνση:

Τηλέφωνο :.....

Αριθμός κυκλοφορίας:.....

Που χρησιμοποιήθηκε για τη μεταφορά ζώντων ζώων από για να σφαγούν, λόγω φυματίωσης (1) - βρουκέλλωσης (1) - ενζωοτικής λεύκωσης (1) καθαρίστηκε και απολυμάνθηκε μετά την εκφόρτωση των ζώων και πριν την αναχώρηση του από το σφαγείο σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Ημερομηνία καθαρισμού και απολύμανσης:

Απολυμαντικό που χρησιμοποιήθηκε :

Ημερομηνία παραγωγής του :

Ημερομηνία λήξης του :.....

Συγκέντρωση χρήσης (πυκνότητα) :

(1) Διαγράφεται η ένδειξη εφόσον δεν ισχύει.

Υπογραφή υπεύθυνου σφαγείου

Υπογραφή επίσημου κτηνιάτρου
και σφραγίδα

 (Ονοματεπώνυμο και ιδιότητα με κεφαλαία)

 (Ονοματεπώνυμο και ιδιότητα με κεφαλαία)

10. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΤΗΝΙΑΤΡΟΥ

Ο υπεύθυνος κτηνίατρος συντονιστής έχει καθορισμένες και σαφείς αρμοδιότητες όπως :

- τον προγραμματισμό της εφαρμογής τους στο σύνολο των εκτροφών του νομού ,
- τον καθορισμό ποσοτικών και ποιοτικών στόχων ,
- το συντονισμό του προσωπικού που ασχολείται με την εφαρμογή ,
- το συντονισμό της συνεργασίας με τους υπεύθυνους των εργαστηρίων , σφαγείων , Δ/νσεων Υγιεινής κλπ ... ,
- τον προγραμματισμό της προμήθειας των υλικών προκειμένου αυτά να υπάρχουν στις ποσότητες που απαιτούνται τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο ώστε να μην καταστρέφονται ποσότητες λόγω λήξεως της ημερομηνίας ισχύς τους ,
- τον έλεγχο όσο αφορά την υλοποίηση και ειδικότερα την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί ,
- τη συλλογή , τον έλεγχο και την ανάλυση των επιδημιολογικών στοιχείων που προκύπτουν από την εφαρμογή τους ,
- την τεκμηρίωση των δραστηριοτήτων και την αναφορά των αποτελεσμάτων της εφαρμογής τους στο αρμόδιο τμήμα Ζωοανθρωπονόσων της Δ/νσης Υγείας των Ζώων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ,
- την οργάνωση της ενημέρωσης των κτηνοτρόφων και των καταναλωτών όσο αφορά τους σκοπούς των προγραμμάτων και των αποτελεσμάτων τους. Η ενημερωτική εκστρατεία πρέπει να εφαρμόζεται με συνέπεια και συνέχεια ,
- την οργάνωση και το συντονισμό των ελέγχων στις εκτροφές σε ότι αφορά την ενημέρωση των τηρουμένων μητρώων ,
- τον έλεγχο των οικονομικών αποζημιώσεων που καταβάλλονται στους δικαιούχους .

Για να βελτιωθεί η απόδοση του προσωπικού στην εφαρμογή των προγραμμάτων είναι αναγκαία η δημιουργία ομάδων (συνεργειών) σε κάθε νομό (ανάλογα με το ζωικό κεφάλαιο) που θα αποτελούνται από ένα κτηνίατρο και δύο βοηθούς και θα ασχολούνται αποκλειστικά και μόνο με την εφαρμογή και υλοποίηση των μέτρων που προβλέπονται στα συνημμένα .

**11. Άρση των υγειονομικών μέτρων κατά Φυματίωσης σε εκτροφή Βοοειδών
(σε συνέχεια προγενέστερης απόφασης λήψης μέτρων επί μολυσμένης από
Φυματίωση Βοοειδών εκτροφής)**

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ
ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ.....
.....
Δ/ΝΣΗ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ.....

Ημερομηνία...../...../.....
Αριθ. Πρωτ.:

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ:.....
ΤΧ. Δ/ΝΣΗ:.....
ΤΗΛ:.....
ΦΑΞ:.....
E-MAIL:.....

Προς: Πίνακας Διανομής

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ο Προϊστάμενος Δ/σης Κτηνιατρικής

Έχοντας υπόψη:

- 1.Τις διατάξεις του άρθρου 1 του Π.Δ. 133/13-4-1992 (Α'66) «επιβολή υγειονομικών και λοιπών μέτρων για την προστασία και εξυγίανσης της κτηνοτροφίας από λοιμώδη και παρασιτικά νοσήματα των ζώων»
- 2.Τις διατάξεις του Π.Δ. 101/8-3-1985 (Α '32) «λήψη υγειονομικών και λοιπών μέτρων προς πρόληψη και καταστολή της φυματίωσης, βρουκέλλωσης, ενζωτικής λεύκωσης των βοοειδών» όπως ισχύει.
- 3.Το Π.Δ. 308/2000 (Α '252) όροι υγειονομικού ελέγχου που διέπουν το εμπόριο ορισμένων ειδών ζώντων ζώων σε συμμόρφωση προς τις οδηγίες 64/432/ΕΟΚ και 72/462/ΕΟΚ του Συμβουλίου.
- 4.Την με αριθ. Πρωτ. 258733/17-7-2007 (Β'1216) Απόφαση του Υπουργού Αγρ. Ανάπτυξης & Τροφίμων “πρόγραμμα εκρίζωσης της Φυματίωσης των βοοειδών”
- 5.Το με αριθ. πρωτ..... έγγραφο του Κτηνιατρικού Κέντρου..... με το οποίο ζητείται η άρση των περιοριστικών μέτρων.
- 9.Την αριθμ..... απόφαση Νομάρχη.....«Περί μεταβίβασης εξουσίας για υπογραφή με εντολή Νομάρχη».

Αποφασίζουμε

Την άρση των υγειονομικών μέτρων που επιβλήθηκαν λόγω φυματίωσης στην εκτροφή βοοειδών του κτηνοτρόφου....., κατοίκου....., με κωδικό εκτροφής σύμφωνα με την απόφαση αριθμ.

Ο προϊστάμενος Δ/σης Κτηνιατρικής

12. ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

Ημ.:...../...../ 20....

Αρ. Πρωτ.:.....

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ

Προς:

Α.Κ.

Κτηνοτρόφο

Ταχ. Δ/υση:.....

Ταχ. Κωδ.:.....

Πληροφορίες:.....

Τηλ.:.....

Φαξ:.....

ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗ/ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΓΙΑ ΘΕΤΙΚΗ ΣΤΗ ΦΥΜΑΤΙΩΣΗ ΕΚΤΡΟΦΗ ΒΟΟΕΙΔΩΝ

Οιδιοκτήτης/ υπεύθυνος της εκμετάλλευσης βοοειδών με κωδικό εκτροφής

EL													
----	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

κάτοικος
 ενημερώθηκα επισήμως από τον κτηνίατρο

.....
 του Α. Κ. / Κ. Κ., ότι στην εκμετάλλευσή μου

επιβεβαιώθηκαν θετικό / α κρούσμα / τα στη Φυματίωση των παρακάτω βοοειδών

EL													
EL													
EL													
EL													
EL													

Είμαι σύμφωνος με τη σφαγή όλων των θετικών στη δοκιμή του φυματινισμού βοοειδών σύμφωνα με την ισχύουσα απόφαση εφαρμογής του προγράμματος εκρίζωσης της φυματίωσης.

Αναλαμβάνω την ευθύνη τήρησης όλων των μέτρων που αναφέρονται στην με αριθ. πρωτ.απόφαση λήψης μέτρων που μου επιδόθηκε στις(ημερομηνία)

Ο ιδιοκτήτης / υπεύθυνος
της εκμετάλλευσης

Ο κτηνίατρος

.....

.....

(υπογραφή)

(υπογραφή)

13. Υπόδειγμα άδειας μετακίνησης προς και από θερινό βοσκότοπο βοοειδών

1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΟΧΟΥ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΟΝΟΜΑ ΕΠΩΝΥΜΟ..... ΠΑΤΡΩΝΥΜΟ..... ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΚΑΤΟΧΟΥ..... ΝΟΜΟΣ..... ΔΗΜΟΣ..... ΟΔΟΣ..... ΑΡΙΘΜΟΣ..... ΤΑΧ. ΚΩΔΙΚΑΣ..... ΤΗΛ..... FAX.....	<p style="text-align: center;">ΑΔΕΙΑ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗΣ ΠΡΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟ ΘΕΡΙΝΟ ΒΟΣΚΟΤΟΠΟ ΒΟΟΕΙΔΩΝ</p> Αριθ. πρωτ. Ημερομηνία ΑΡΜΟΔΙΑ ΑΡΧΗ Ταχ. διεύθυνση																																																
2. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ..... ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ..... ΝΟΜΟΣ..... ΔΗΜΟΣ..... ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ..... ΤΑΧ. ΚΩΔΙΚΑΣ..... ΦΑΞ..... ΚΩΔΙΚΟΣ ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΟΥ ΣΤΑΥΛΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ..... ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ..... ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ☐ ΓΑΛΑΚΤΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ☐ ΚΡΕΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ☐ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΒΡΟΥΚΕΛΛΩΣΗ..... ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟΣ ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΥ ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟΥ..... ΕΜΒΟΛΙΟ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΘΗΚΕ..... ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΦΥΜΑΤΙΩΣΗ..... ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΕΝΖΩΟΤΙΚΗ ΛΕΥΚΩΣΗ.....	3. ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗ ΣΕ ΘΕΡΙΝΟ ΒΟΣΚΟΤΟΠΟ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΝΑΧΩΡΗΣΗΣ..... ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΠΑΝΟΔΟΥ..... ΝΟΜΟΣ ΘΕΡΙΝΗΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ..... ΔΗΜΟΣ..... ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ..... ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ..... ΚΩΔΙΚΟΣ ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΟΥ ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΥ..... ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ: ΙΔΙΟΚΤΗΤΟΣ ☐ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΣ ☐																																																
4. Τύπος φόρτωσης	6. Η παρούσα άδεια: i. ισχύει δέκα ημέρες από την ημερομηνία έκδοσής της ii. λήγει στις(ημερομηνία)																																																
5. Μέσο μεταφοράς 5.1. Είδος..... 5.2. Προσδιορισμός..... 5.3 Αριθμός κυκλοφορίας.....	6.1. Έγινε στ.....: (τόπος επιθεώρησης) 6.2. Έγινε την: (ημερομηνία επιθεώρησης)																																																
7 Αριθμός ζώων: (αριθμητικά και ολογράφως)	6.3. Υπογραφή επίσημου κτηνιάτρου του τόπου αναχώρησης και σφραγίδα (ονοματεπώνυμο και ιδιότητα με κεφαλαία)																																																
Ταυτοποίηση των ζώων																																																	
<table border="1"> <thead> <tr> <th>1</th> <th>2</th> <th>3</th> <th>4</th> </tr> <tr> <th>Αύξων Αριθμός</th> <th>Κατηγορία ζώου (μόσχοι-μοσχίδες-ταύροι-αγελάδες)</th> <th>Αριθμός ενωτίου</th> <th>Φυλή</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr> </tbody> </table>	1	2	3	4	Αύξων Αριθμός	Κατηγορία ζώου (μόσχοι-μοσχίδες-ταύροι-αγελάδες)	Αριθμός ενωτίου	Φυλή																																									
1	2	3	4																																														
Αύξων Αριθμός	Κατηγορία ζώου (μόσχοι-μοσχίδες-ταύροι-αγελάδες)	Αριθμός ενωτίου	Φυλή																																														
ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΚΑΤΟΧΟΥ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	9. Αποτελέσματα ελέγχου στον τόπο προορισμού Υπογραφή επίσημου κτηνιάτρου και σφραγίδα (ονοματεπώνυμο και ιδιότητα με κεφαλαία)																																																

Υπόδειγμα (μέρος 2)

10. Υγειονομικές πληροφορίες

Ο υπογεγραμμένος, επίσημος κτηνίατρος, βεβαιώνω ότι τα ζώα που περιγράφονται ανωτέρω είναι ζώα βρουκελλικά (4) -φυματικά (4) -λευκωσικά (4) και προορίζονται για άμεση σφαγή.

- 10.1. Εξετάστηκαν σήμερα (εντός 24 ωρών πριν από τη φόρτωση), και κατά το χρόνο της επιθεώρησης ήταν σε φυσική κατάσταση και θα μετακινηθούν σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.Δ. 344/97 (Α' 233) (5) ή τον Καν. (Ε.Κ.) αριθ. 1/2005 του Συμβουλίου (L 3/5-1-2005).
- 10.2. Η άμεση σφαγή τους επιβάλλεται, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. απόφαση Νομάρχη/ απόφαση καθολικής σφαγής

11. Ισχύει για δέκα (10) ημέρες από την ημέρα επιθεώρησης.

11.1. Έγινε στ.....:

(τόπος επιθεώρησης)

11.2. Η επιθεώρηση έγινε :

στις

(ημερομηνία)

11.3. Υπογραφή επίσημου κτηνίατρου και σφραγίδα

(ονοματεπώνυμο και ιδιότητα με κεφαλαία)

Υπόδειγμα (μέρος 3)

12. Αποτελέσματα ελέγχου στο σφαγείο -ημερομηνία σφαγής- βεβαίωση σφαγής (6):

12.1. Τα μεταφορικά μέσα που καθαρίστηκαν και απολυμάνθηκαν με επίσημα εγκεκριμένο απολυμαντικό μετά την εκφόρτωση των ζώων και πριν την αναχώρηση από το σφαγείο.

12.2. Υπογραφή επίσημου κτηνίατρου και σφραγίδα:

(ονοματεπώνυμο και ιδιότητα με κεφαλαία)

Ενδεικτικές σημειώσεις

- (1) Εκδίδεται μόνο για ζώα τα οποία είναι θετικά στη βρουκέλλωση -φυματίωση- ενζωτική λεύκωση και πρόκειται να μεταφερθούν με το ίδιο φορτηγό ή κλοίο σε συγκεκριμένο σφαγείο προκειμένου να σφαγούν αμέσως υπό την άμεση εποπτεία των εμπλεκόμενων κτηνιατρικών αρχών. Το μέρος 1 συμπληρώνεται από τον αποστολέα, το μέρος 2 συμπληρώνεται από την τοπική κτηνιατρική αρχή.
- (2) Για τα φορτηγά αυτοκίνητα αναγράφεται ο αριθμός κυκλοφορίας, για τα κλοία το όνομα
- (3) Αναγράφεται ο αριθμός ενστίου των ζώων
- (4) Διαγράφεται την ένδειξη εφόσον δεν ισχύει.
- (5) Η δήλωση αυτή δεν απαλλάσσει τους μεταφορείς από τις υποχρεώσεις τους σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, ιδίως όσον αφορά τη φυσική κατάσταση των ζώων προς μεταφορά
- (6) Συμπληρώνεται βάση των αποτελεσμάτων του ελέγχου από τον κτηνίατρο του σφαγείου, υπογράφεται σφραγίζεται και Αποστέλλεται στο Α.Κ. του τόπου προέλευσης.

ΕΝΟΤΗΤΑ 5^η

ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΟΡΕΙΑΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΚΡΙΖΩΣΗΣ ΤΗΣ ΦΥΜΑΤΙΩΣΗΣ ΤΩΝ ΒΟΟΕΙΔΩΝ

ΜΕΡΟΣ 1 : ΠΡΟΤΥΠΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ - ΔΕΛΤΙΑ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΔΙΜΗΝΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ 1 : ΠΟΡΕΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΚΡΙΖΩΣΗΣ ΦΥΜΑΤΙΩΣΗΣ ΒΟΟΕΙΔΩΝ / ΧΡΟΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΑΠΟΜΕΧΡΙΝΟΜΟΣ.....

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΠΟΡΕΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΚΡΙΖΩΣΗΣ ΦΥΜΑΤΙΩΣΗΣ ΒΟΟΕΙΔΩΝ
ΧΡΟΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ: ΑΠΟ ΜΕΧΡΙ ΝΟΜΟΣ:

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΚΤΡΟΦΩΝ	ΥΠΑΡΧΟΝΤΑ		ΕΞΕΤΑΣΘΕΝΤΑ			ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ							
	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΚΤΡΟΦΩΝ	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΖΩΩΝ	ΕΞΕΤΑΣΘΕΙΣΕΣ ΕΚΤΡΟΦΕΣ	ΥΠΑΡΧΟΝΤΑ ΖΩΑ ΣΤΙΣ ΕΞΕΤΑΣΘΕΙΣΕΣ ΕΚΤΡΟΦΕΣ		ΕΞΕΤΑΣΘΕΝΤΑ ΖΩΑ	ΑΡΝΗΤΙΚΑ			ΘΕΤΙΚΑ			
				ΕΚΤΡΟΦΕΣ Σ	ΥΠΑΡΧΟΝΤΑ ΖΩΑ ΣΤΙΣ ΑΡΝΗΤΙΚΕΣ ΕΚΤΡΟΦΕΣ		ΕΞΕΤΑΣΘΕΝΤΑ ΖΩΑ	ΕΚΤΡΟΦΕΣ	ΥΠΑΡΧΟΝΤΑ ΖΩΑ ΣΤΙΣ ΘΕΤΙΚΕΣ ΕΚΤΡΟΦΕΣ	ΕΞΕΤΑΣΘΕΝΤΑ ΖΩΑ	ΘΕΤΙΚΑ		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
T1													
T2													
T+													
T3 ΑΝΑΣΤΟΛΗ													
ΣΥΝΟΛΟ													

- Στήλη 2: Αναγράφεται το σύνολο των εκτροφών του νομού όπως καταγράφονται ανάλογα με το υγειονομικό καθεστώς τους στην αρχή της περιόδου αναφοράς.
- Στήλη 3: Αναγράφεται το σύνολο των ζώων που υπάρχουν στις εκτροφές της στήλης 2.
- Στήλη 4: Αναγράφεται ο συνολικός αριθμός των εκτροφών που εξετάστηκαν κατά κατηγορία υγειονομικού καθεστώτος την περίοδο αναφοράς.
- Στήλη 5: Αναγράφεται ο συνολικός αριθμός των ζώων που υπάρχουν στις εξετασθείσες εκτροφές της στήλης 4.
- Στήλη 6: Αναγράφεται ο αριθμός των ζώων που εξετάστηκαν στις εκτροφές της στήλης 4.
- Στήλη 7: Αναγράφεται από το σύνολο των εκτροφών που εξετάστηκαν, ο αριθμός των εκτροφών που έδωσαν αρνητικό αποτέλεσμα.
- Στήλη 8: Αναγράφεται ο αριθμός των ζώων που υπάρχουν στις αρνητικές εκτροφές της στήλης 7.
- Στήλη 9: Αναγράφεται ο αριθμός των ζώων που εξετάστηκαν στις αρνητικές εκτροφές της στήλης 7 και έδωσαν αρνητικό αποτέλεσμα.
- Στήλη 10: Αναγράφεται από το σύνολο των εκτροφών που εξετάστηκαν, ο αριθμός των εκτροφών που έδωσαν θετικό αποτέλεσμα.
- Στήλη 11: Αναγράφεται ο αριθμός των ζώων που υπάρχουν στις θετικές εκτροφές της στήλης 10.
- Στήλη 12: Αναγράφεται ο αριθμός των ζώων που εξετάστηκαν στις θετικές εκτροφές της στήλης 10 (ανεξάρτητα από το αποτέλεσμα της εξέτασης).
- Στήλη 13: Αναγράφεται από τα εξετασθέντα ζώα των θετικών εκτροφών της στήλης 12, ο αριθμός των ζώων που έδωσαν θετικό αποτέλεσμα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΘΕΣΤΩΤΩΝ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΑΠΟΜΕΧΡΙ.....

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΘΕΣΤΩΤΩΝ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ
ΑΠΟ **ΜΕΧΡΙ**

ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ	ΠΑΡΟΝ ΚΑΘΕΣΤΩΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΚΤΡΟΦΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΖΩΩΝ ΣΤΙΣ ΕΚΤΡΟΦΕΣ
T1	T2		
T1	T+		
T2	T3		
T2	T+		
T+	T2		
T3	T+		
T3	T3 (ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ)		
T3	T3 ΑΝΑΣΤΩΔΗ		
T3 ΑΝΑΣΤΩΔΗ	T3		
T3 ΑΝΑΣΤΩΔΗ	T+		

Αναγράφεται ο αριθμός των εκτροφών και ο αντίστοιχος αριθμός των ζώων που υπάρχουν σε αυτές, στις κατηγορίες μεταβολών που ορίζονται στον πίνακα.

Ο πίνακας αυτός αναφέρεται μόνο στις εκτροφές που εξετάστηκαν κατά την περίοδο αναφοράς και των οποίων το υγειονομικό καθεστώς **άλλαξε κατηγορία** ή **παρέμεινε το ίδιο** στις περιπτώσεις διατήρησης του επίσημα απαλλαγμένου (T3) σαν αποτέλεσμα της εξέτασης στην εκτροφή στην περίοδο αυτή. Ως προηγούμενο καθεστώς ορίζεται η κατηγορία στην οποία ανήκαν οι εξετασθείσες εκτροφές πριν την εξέταση (στην αρχή της περιόδου αναφοράς) και ως παρόν καθεστώς ορίζεται η κατηγορία στην οποία ανήκουν οι εκτροφές μετά την εξέταση (στο τέλος της περιόδου αναφοράς).

Ειδικότερα:

- Στις επίσημα απαλλαγμένες εκτροφές (T3) που τίθενται σε αναστολή, περιλαμβάνονται και οι εκτροφές που έστω και αν δεν εξετάστηκαν την περίοδο αναφοράς, τίθενται σε αναστολή διότι η εξέταση τους για την διατήρηση του χαρακτηρισμού T3 δεν έγινε στο χρόνο που απαιτείτο.
- Εκτροφές που εξετάστηκαν αλλά διατηρούν τον χαρακτηρισμό τους διότι απαιτείται μεγαλύτερο χρονικό διάστημα από την περίοδο αναφοράς για την μεταβολή του υγειονομικού καθεστώτος (π.χ εκτροφές T+), **δεν αναφέρονται** στο πίνακα αυτό γιατί ουσιαστικά δεν επιήλθε μεταβολή στο υγειονομικό καθεστώς.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3: ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΤΗΝ 31-...-2001

	T1	T2	T+	T3	T3 ΑΝΑΣΤΟΛΗ	ΣΥΝΟΛΟ
ΕΚΤΡΟΦΕΣ						
ΖΩΑ						

Αναγράφονται οι εκτροφές και τα ζώα που υπάρχουν σε αυτές με βάση το υγειονομικό καθεστώς τους όπως διαμορφώθηκε στο τέλος του δήμνου.

Επειδή οι στήλες 2 και 3 του Πίνακα 1 αναφέρονται στην αρχή του δήμνου, διευκρινίζεται ότι οποιοδήποτε μεταβολές στον αριθμό εκτροφών και ζώων συμβούν μέσα στο δήμνο (αγοραπωλησίες, σφαγές κλπ.), θα φαίνονται στον πίνακα της επιδημιολογικής κατάστασης του νομού που αναφέρεται στο τέλος του δήμνου.

Διευκρινίζεται ότι η επιδημιολογική κατάσταση των εκτροφών στο τέλος μιας χρονικής περιόδου αναφοράς (π.χ. 30-04-2002) θα πρέπει να συμπίπτει με την επιδημιολογική κατάσταση των εκτροφών στην αρχή της επόμενης χρονικής περιόδου (01-05-2002), όπως αυτές καταγράφονται στη στήλη 2 του Πίνακα 1.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Τα δελτία για την πορεία του προγράμματος εκρίζωσης της φυματίωσης θα συμπληρώνονται ανά δήμνο και θα υποβάλλονται στο Τμήμα Ζωοανθρωποδόσων της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής εντός 20 ημερών από το τέλος της περιόδου αναφοράς.

Επειδή σε μερικές περιπτώσεις η εξέταση των ζώων μιας εκτροφής ολοκληρώνεται σε περισσότερες από μια επισκέψεις και πέρα από το χρονικό διάστημα μιας περιόδου αναφοράς, διευκρινίζεται ότι η εκτροφή θεωρείται ως εξετασθείσα και αναγράφεται στις αντίστοιχες στήλες του Πίνακα 1, την περίοδο αναφοράς κατά την οποία έχει ολοκληρωθεί η εξέταση των ζώων.

2.4 Φυματίωση Βοοειδών - Δεδομένα σε επίπεδο ζώων εκτροφής

Εθνικό πρόγραμμα εκρίζωσης της Φυματίωσης των Βοοειδών

Χώρα - Μέλος: **ΕΛΛΑΔΑ**

ΕΤΟΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ :
ΧΡΟΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ:

ΤΕΛΙΚΗ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ

Είδος Ζώου:

ΒΟΕΙΔΙΑ

ΝΟΜΟΣ	Συνολικός αριθμός ζώων	Συνολικός αριθμός ζώων στο πλαίσιο του προγράμματος	Αριθμός ζώων που εξετάστηκαν	Αριθμός ζώων που εξετάστηκαν ατομικά (φυματινιομοί)	Αριθμός Θετικών Ζώων	ΣΦΑΤΕΣ		ΔΕΙΚΤΕΣ	
						Αριθμός Θετικών ζώων που εσφάγησαν	Συνολικός αριθμός ζώων που εσφάγησαν	% υγειονομική κάλυψη σε επίπεδο ζώων	% Θετικών ζώων - Ετήσιος επιπολασμός
1	2	3	4	5	6	7	8	9 = (4/3) * 100	10 = (6/4) * 100
ΣΥΝΟΛΟ									

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.4 : Δεδομένα Φυματίωσης Βοοειδών σε επίπεδο ζώων εκτροφής

ΜΕΡΟΣ 3 : ΠΡΟΤΥΠΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ - ΔΕΛΤΙΑ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

(Η αρίθμηση των πινάκων είναι η ίδια που αναφέρεται στα συγκεκριμένα υπηρεσιακά δελτία που αποστέλλονται στις Διευθύνσεις Κτηνιατρικής των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων)

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.2.1: Δεδομένα εργαστηριακής επιτήρησης

ΝΟΜΟΣ ΑΡΧΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ	ΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΔΟΚΙΜΕΣ			ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΔΟΚΙΜΕΣ			ΑΜΕΣ ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΕΣΔΟΚΙΜΕΣ (Προσδιορίστε...)	
	ΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΔΟΚΙΜΗ ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΣΤΗΚΕ	Αριθμός εργαστηριακών εξετάσεων	Αριθμός θετικών εξετάσεων	ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΔΟΚΙΜΗ ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΣΤΗΚΕ	Αριθμός εργαστηριακών δευγμάτων που εξετάστηκαν	Αριθμός θετικών δευγμάτων	Αριθμός εργαστηριακών δευγμάτων που εξετάστηκαν	Αριθμός θετικών δευγμάτων
	1.			1.				
	2.			2.				
	3.			3.				
	4.			4.				
	5.							
ΣΥΝΟΛΟ								

6.2.1 - Δεδομένα επιτήρησης και εργαστηριακών διαγνωστικών δοκιμών

Εθνικό πρόγραμμα εκρίζωσης της Φυματίωσης των Βοοειδών (M.Bovis)

ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ:

Είδος Ζώου: **ΒΟΕΙΔΗ**

ΕΤΟΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ :
ΧΡΟΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ (π.χ. Α' ΕΞΑΜΗΝΟ ή Β' ΕΞΑΜΗΝΟ)

ΠΙΝΑΚΑΣ 7.1: Στόχοι διαγνωστικών εργαστηριακών δοκιμών

7.1. ΣΤΟΧΟΙ διαγνωστικών εργαστηριακών δοκιμών

Εθνικό πρόγραμμα εκτίμησης της Φυματίωσης των Βοοειδών

ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ:

ΕΤΟΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ:

(1) Νόσημα:

(2) Είδος Ζώου:

ΒΟΕΙΔΗ

ΝΟΜΟΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ	ΕΙΔΟΣ (ΤΥΠΟΣ) ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΔΟΚΙΜΗΣ (3)	ΖΩΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ- ΣΤΟΧΟΣ (4)	ΤΥΠΟΣ ΔΕΙΜΑΤΟΣ (5)	ΣΚΟΠΟΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ (6)	Αριθμός προβλεπόμενων διαγνωστικών δοκιμών
ΣΥΝΟΛΟ					

1. (Φυματίωση)
2. (Βοοειδή)
3. (π.χ. γ' Ιντερφερόνη)
4. (Είδος ζώου και κατηγορία : φύλο, ηλικία, ζώο αναπαραγωγής, ζώο προς σφαγή.....)
5. (π.χ. αίμα, ορός, γάλα.....)
6. (πρόγραμμα, επιτήρηση, επιβεβαίωση υπόπτων περιστατικών, παρακολούθηση, οροδιασταύρωση/seroconversion)

